Yeni yılınızı kutlarız

Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır.

İsmail Gülgel

OCAK 1984
SAYI: 63

NASREDDİN HOCA BİRGÜN...

HOCA, DUYDUN MU, YARIN KIYAMET KOPACAKMIŞ... GEL, ŞU SENİN KUZUYU KESİP YİYELİM...

OLUR A CANLARIM, BAŞ ÜSTÜNE...

SEN KUZUYU KIZARTA DUR, BİZ DEREDE BİR SERİNLEYİP GELELİM.

AMAN HOCA BİZİM URBALAR NEREDE...

KIYAMET YARIN KOPACAĞINA GÖRE URBAYI N'EDECEKSİNİZ? ONLARI ATEŞE ATTIM Kİ, KUZU ÇABUK PİŞE...

Kumbara
Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarının Armağanıdır

Ayda bir yayınlanır.
Ocak 1984 - Sayı: 63

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü adına
Sahibi:
Halim ÖZEKMEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni:
Ertuğrul TİMUR

ONK AJANS
tarafından hazırlanan
bu dergi
BEYHAN AJANS
tarafından dizilmiş
HÜRRİYET
GAZETECİLİK VE
MATBAACILIK A.Ş.
tesislerinde basılmıştır.

(1 Ocak 1984)

Adres:
KUMBARA DERGİSİ
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Md. lüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere -
ANKARA

Kapak Resmi:
"Yeni Yıl"
İSMAİL GÜLGEÇ

İÇİNDEKİLER

Cumhurbaşkanımız İş Bankasında 4-5
Uçan At 6-7
Yaşanmış Öyküler 8-11
Yetenek Testi 12
Ünlü Kişiler
Cemal Nadir Güler . 13
Mini Ansiklopedi . . 14
Deney Köşesi 14
Ocak Ayında 15
Denektaşı 15
Ülkemizi Tanıyalım
Isparta 16
Ülkeleri Tanıyalım
Mali 17
Genel Kültür . . . 18-19
Dünya Öykülerinden
Seçmeler 20-23
El Becerileri 24
Bulmaca/Bilmece 26-27
Sizin Sayfanız 28
Garip Ama Gerçek . 29
Spor 30
Zehra Ablam ve Ben 31
Elif 32

SİZE BİR MEKTUP VAR

MUTLU BİR YIL DİLEĞİYLE...

Sevgili Çocuklar,

1983'ü geride bıraktık. Yeni bir yıla giriyoruz. 1984'ün sizlere ve tüm Türk ulusuna mutluluk getirmesini dileriz. Geleceğe umutla bakıyoruz.

Yeni yılın ilk sayısında, siz çocukları çok seven Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'in Türkiye İş Bankası'na yaptıkları ziyaretle ilgili bir yazı sunuyoruz. Ayrıca, 5. sayfada, Ekim sayımızda düzenlediğimiz yarışmanın sonuçlarını bulacaksınız.

Yeni yılda derslerinizde başarılı olmanız, sağlığınızın, neşenizin sürekli olması dileklerimizle. Sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Nevzat ağabeyle baş başa

Mektuplaşmak isteyen birkaç arkadaşımızın adreslerini veremiyoruz. Çünkü yaşlarını yazmamışlar. Bir arkadaşımız da adını ve soyadını yazmamış. Lütfen yeterli bilgileri verin, okunaklı yazın ki istediklerinizi yerine getirebilelim. Mektuplarınız için hepinize teşekkür ederim. İşte bazıları:

Derginizde niçin poster yayınlamıyorsunuz? İlk önce Fenerbahçe'nin posterini yayınlayın.

YÜCEL GÜLER/
Fredericia-Danimarka

Derginizdeki Ülkemizi Tanıyalım köşesinde, o yöreyle ilgili bir şarkı vermenizi ve bu şarkının bir masalı varsa, onu da koymanızı rica ediyorum.

ŞÜKRİYE GÖZBİL/
Kadıköy-İstanbul

Sizden ricam, bu dergide bize yönelik yabancı dil dersleri yayımlamanızdır.. Özellikleri, benim özelliklerime uyuşan bir mektup arkadaşı bulamadım. Çünkü, ben Almanca mektuplaşmak ve bu yolla Almancamı geliştirmek istiyorum. (Fethiye Merkez Ortaokulu, 8-F Sınıfı - No. 1744)

RUKİYE İGAN/
Fethiye-Muğla

Bizler anavatandan uzakta anavatan özlemiyle Danimarka'da yaşayan Türk çocuklarıyız. Bizleri yurt dışında yalnız bırakmayan Kumbara dergisine teşekkürümüz sonsuzdur.

NURCAN KARACA/
Fredericia-Danimarka

Sınıfça pul biriktiriyoruz. Sizden isteğimiz, dünya öykülerinden örnekler vermeniz, pul ve yarışma köşelerini genişletmenizdir.

ÖZLEM GÜNGÖR ve
CEMİL MİDİLLİ/
Foça-İzmir

Mini-Ansiklopedi'yi kaldırıp, yerine Masallar'ın ve Fıkralar'ın uzatılmasını rica ederiz. Yurt dışından kucak dolusu sevgi ve selamlar.

ŞEHRİBAN KÖYBAŞI/
Rheda-Batı Almanya

Ben hikâye, roman, şiir gibi şeyler yazmak istiyorum ve yazıyorum. Fakat bütün araştırmalarıma rağmen bu tür yazım yapabilmek için ne gibi kurallara uymam gerektiğini bilmiyorum. Beni bu konuda aydınlatırsanız şimdiden teşekkür ederim.

SİBEL ÖZALAGÖZ/
Yerköy-Yozgat

Sevgili Sibel: Bence yapman gereken ilk şey, Türkçeyi çok iyi öğrenmendir. 8. sınıf öğrencisi olduğuna göre, Türkçe öğretmeninle görüşsene! Evet, Türkçe çalışmak, yazı yazmayı çok istemek ve çok çalışmak gerekiyor. Bir de çok okumak!

Kumbara'nın beşinci yaş gününü içten dilekle kutlarım.

HÜSEYİN SÖZGEN/
Denizli

Sağ olasın Hüseyin! Kendi elinle güzel bir tebrik kartı bir de zarf yapmışsın. Çok teşekkür ederiz.

...bulmaca kısmını biraz daha zorlaştırmanız gerektiğini düşünüyorum... Bir de "hediyeli yarışma" -bunu her zaman, yani her sayınızda vermenizi rica ediyorum.

SEVİNÇ KAVCIOĞLU/
Bayburt

Nevzat Ağabey, neden bankacılıkla ilgili bir sayfa bir köşe yok Kumbara dergisinde ve de önümüzdeki sayınızda depremle ilgili bizlere bilgi verirseniz sevinirim.

CEMİL ÇİLLER/
Mersin

Sizden, dışarıdan ortaokul ve liseyi bitirme yöntemlerini yayınlamanızı rica edeceğim. Mümkünse küçük öykü ve hikâye yarışmaları yaparsanız memnun olacağım.

ŞULE ÖZER/
Silifke-İçel

Sevgili Yaşar Durmaz (Gölpazarı-Bileçik): Karikatürlerin çok hoşuma gitti. Ne yazık ki onları Kumbara okurlarıyla paylaşamıyoruz. Çünkü, karikatür köşemiz yok.

Cumhurbaşkanımız KENAN EVREN Türkiye İş Bankası'nda

TÜRKİYE İş Bankası kurulduğundan bu yana ender ve önemli günlerinden bir yenisini 12 Kasım 1983 Cumartesi günü yaşadı. Türkiye'nin 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren o gün İş Bankası'nın Ankara'daki Genel Müdürlük binasında "Basın Fotoğraflarında Cumhurbaşkanımızla Bir Yıl" konulu sergiyi açtı.

Türkiye Cumhuriyetinin ilk Cumhurbaşkanı Ulu Önder Atatürk'ün isteği ve katkılarıyla kurulan Türkiye İş Bankası için yıllar sonra bir Cumhurbaşkanı tarafından onurlandırılmak gerçekten önemli bir olaydı. Özellikle yaptığı gezilerin hemen tümünde, çocuk yuvalarını, yurtlarını gezen, onlarla görüşen, bir başka deyişle sizleri çok seven Cumhurbaşkanımızın Bankamıza gelişini sizlere de duyurmak istedik.

Evet, sevgili çocuklar. Serginin açılışına Cumhurbaşkanımız yanı sıra Konsey üyeleri, Başbakan, Kara Kuvvetleri Komutanı, bazı bakanlar da katıldılar. Konuklar Türkiye İş Bankası'nın üst düzeydeki yöneticileri tarafından karşılandılar.

Cumhurbaşkanımız Kenan Evren ve beraberindekiler "Basın Fotoğraflarında Cumhurbaşkanımızla Bir Yıl" fotoğraf sergisi ile Atatürk tablolarından oluşan sergiyi gezdiler.

Cumhurbaşkanı, Konsey üyeleri, Başbakan ve Kara Kuvvetleri Komutanına daha sonra Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Burhan Karagöz tarafından Bankanın bugünkü durumu hakkında bilgi verildi; Burhan Karagöz yaptığı konuşmada İş Bankası'nın Ulu Önder Atatürk'ün çizdiği yoldan ve gösterdiği hedeflerden sapmaksızın ekonomik gelişmemizde, sanayileşmemizde, tasarruf fikrinin, alışkanlığının ve modern bankacılığın yaygınlaştırılmasında önemli rolü bulunduğunu ve yurdumuzda tüten hemen her fabrika ile işyerinde doğrudan ya da dolaylı olarak katkısı olduğunu söyledi. Konuşmasında Büyük Kurtarıcımızın, İş Bankası'nın çalışmalarına yakın ilgi gösterdiğinden resminin sadece İş Bankası çeklerinde kullanılmasına izin verdiğinden söz eden Karagöz, halen 6'sı yurt dışında olmak üzere toplam 904 şubesi, 21.800 personeli ile İş Bankası'nın dünyanın 500 büyük bankası arasında 320'nci sırada yer aldığını belirtti.

Cumhurbaşkanımız Kenan Evren ve konuklara daha sonra İş Bankası'nın kuruluşu olan Paşabahçe'nin özel olarak hazırladığı süsleme tabak Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Rüştü Aksal tarafından armağan edildi.

Cumhurbaşkanı Evren, Türkiye İş Bankası Genel Müdürü Burhan Karagöz ile birlikte Atatürk tablolarından oluşan bölümde. (Fotoğraflar: AYLA YILMAZ)

Cumhurbaşkanı Evren, Türkiye İş Bankası Müzesi için fotoğrafını imzalarken (karşı sayfada)... Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Rüştü Aksal, özel olarak hazırlanan tabağı Cumhurbaşkanımıza armağan etti (sağda)... Evren, gittiği her yerde çocuklara özel ilgi göstermektedir (aşağıda).

UÇAN AT

Yazan: EILEEN COLWELL

Resimleyen: SEMA TEMEL

Bir zamanlar Bellerofon adlı genç bir adam varmış. Serüven peşinde koşan bu genç, Kral Lisya'nın sarayına girmiş ve Kral'ın kızına âşık olmuş. Ne var ki, Kral bu genci beğenmemiş, "kızımla evlenmek istiyorsan, yürekli bir kimse olduğunu kanıtlaman gerek. Kimera'yı öldürürsen, kızımı sana veririm" demiş.

"Kimera mı!" diye inlemiş Bellerofon; çünkü Kimera'nın bütün ülkeye dehşet saçan korkunç bir canavar olduğunu herkes bilirmiş. Üç başlıymış bu canavar: bir başı aslan, bir başı keçi, bir başı da yılan başıymış. Öfkelenince ağzından ve burnundan ateş ve duman püskürtür, yanına yaklaşanı yakar öldürürmüş.

Ancak, Bellerofon yürekli bir delikanlıymış. Kral'ın isteğini kabul etmiş. Hemen gidip yaşlı Polidiyus'a danışmış.

Polidiyus, "Kimera'ya yaklaşıp da sağ dönen olmamıştır" demiş. "Ona havadan saldırmak gerekiyor. O zaman çabucak kaçabilirsin. Uçan at Pegasus'u bul, onu kendine alıştır. Kimera'yı alt etmenin tek yolu budur."

Bellerofon hemen yola çıkıp uçan atı aramaya koyulmuş. Pegasus'un Helikon Dağı'nda gezdiğini biliyormuş. Oraya gidip uçan atı aramış. Bir gece, rüyasında tanrıça Athene, ona altından bir gem vermiş ve "bu gemle uçan atı hemen uysallaştırabilirsin" demiş.

Ertesi günü Bellerofon, gökten süzülerek inen beyaz bir at görmüş. Kanatlı bir atmış bu. Pegasus, orada bulunan bir kaynağın başına konarak su içmeye başlamış. Sonra da dans eder gibi oraya buraya koşuşup durmuş. Bellerofon, atın ardına geçerek, elinde altın gemle, atın sırtına atlayıvermiş.

Ne olduğunu anlayamayan Pegasus, hemen uçmaya başlamış. Ama öyle hızlı uçuyormuş ki, az daha düşüp kayaların üzerinde parçalanacakmış Bellerofon. Üzerindeki adamı silkip atmak isteyen Pegasus, bu kez onu ısırmak için başını geriye uzatmış. Bunu fırsat bilen Bellerofon da altın gemi Pegasus'un başına ve ağzına geçirivermiş.

Gem vurulan Pegasus, o anda uysallaşıp, sahibi ne isterse onu yapmaya başlamış. İkisi birlikte süzülerek Helikon Dağı'na dönmüşler. Aradan birkaç gün geçmiş. Pegasus ile Bellerofon birbirinden ayrılmayan iki dost olup çıkmışlar. Delikanlı, artık Kimera'nın peşine düşme zamanının geldiğine karar vermiş. Uçan atına atladığı gibi Lisya vadisinin üzerinde dolaşmaya başlamışlar. Vadide yanıp kül olmuş bir yer gören Bellerofon, Kimera'nın oralarda bir yerde olduğunu anlamış. Gerçekten de Kimera'nın üç başından üç ayrı duman dolana dolana göğe doğru tütmekteymiş.

Hafif bir dokunuşla, Pegasus vadiye doğru inişe geçmiş. İkisi de canavarı bir mağaranın ağzında dururken görmüşler. Düşündüklerinden çok daha dehşetli bir

yaratıkmış bu Kimera. Bellerofon'u bir korku kaplamış. Tüm cesaretini toplayarak atını canavarın üzerine doğru sürmüş ve kılıcını havada sallayarak canavarın keçi başını biçivermiş.

Pegasus, onu hemen yükseklere uçurduğundan, canavar hiçbir şey yapamamış; onların ardından bakakalmış. İkinci saldırışında, genç adam canavarın aslan başını yaralayabilmiş. Ne var ki, canavar da Pegasus'un bir kanadıyla Bellerofon'un omuzunu yaralamış. Üçüncü kez saldırdıklarında, Bellerofon artık bu işi bitirmek gerektiğini düşünüyormuş. O nedenle canavarın boynunu hedef alarak ona iyice yaklaşmış. Canavarın çıkardığı alevler, genç adamın yüzünü yalarken ve onu boğulacak duruma getirirken, o da kılıcını olanca gücüyle savurarak canavarın boynunda çok derin bir yara açmış. Kimera, büyük bir gürültüyle yere yıkılarak can havliyle debelenmeye başlamış. Bu işi başarıyla bitiren delikanlı, Kral'ın kızıyla evlenmiş. Pegasus da onlardan hiç ayrılmamış.

Ne yazık ki, onların bu dostluğu, Bellerofon'un yanlış bir tutumu yüzünden, son bulmuş. İlk başarısından ötürü çok kibirlenen Bellerofon, Olimpos Dağı'ndaki tanrılara savaş ilan etmiş. Zeus da Pegasus'un bir atsineği tarafından sokulmasına neden olmuş. Atsineği Pegasus'u sokar sokmaz, uçan at irkilivermiş. Bellerofon da irkilen attan yere düşerek ölmüş.

Ama Pegasus göklerde uçmasına devam etmiş. Sonraları, gökyüzünde gördüğümüz Pegasus takımyıldızına dönüşmüş.

Kumbara'NIN YARIŞMASI

EKİM 1983 sayımızda düzenlediğimiz "AHMET NERELİ" adlı yarışmanın sonuçları belli oldu. Aşağıda, yarışmaya doğru yanıt verenler arasında çekilen kura sonucu ödül kazananların adlarını bulacaksınız ama, daha önce, isterseniz hep birlikte verilen ipuçlarını değerlendirerek yarışmanın nasıl sonuçlandığını, daha doğru bir deyişle Ahmet'in nereli olduğunu öğrenelim:

1. 14. sayfada haritaları verilen 2 ilimizden:
   Üstteki, MALATYA'dır. Trafik plaka numarası, "44"tür;
   Alttaki, UŞAK'tır. Trafik plaka numarası, "64" tür.
   15. Sayfadaki 2 ilimizden,
   Üstteki, SİİRT'tir. Trafik plaka numarası, "56" dır;
   Alttaki, ÇORUM'dur. Trafik plaka numarası "19"dur.
2. Bu 4 ilimizin trafik plaka numaralarının toplamı: $44 + 64 + 56 + 19 = 183$'tür.
3. Bu sayıyı 3'e bölersek:
   $\frac{183}{3} = 61.$ "61", Trabzon ilinin trafik plaka numarasıdır.
4. Trabzon'dan 40. boylam geçer. Bunu 61'e ekleyelim:
   $61 + 40 = 101.$
5. 101'den, Trabzon'dan geçen enlemin sayısını (yani "41"i) çıkaracağız:
   $101 - 41 = 60.$
6. 60, TOKAT ilinin trafik plaka numarasıdır. Yani, Ahmet'in oturduğu ilin!

KAZANANLAR:

Ahmet'in oturduğu ilin TOKAT olduğunu yukardaki çözümle doğru bulanlar arasında çekilen kura sonucu ödül kazanan okuyucularımızın adları şunlardır:

- PERGEL TAKIMI KAZANANLAR:
  1- MUSTAFA GÜLEN/Gürsu - Bursa
  2- ŞENİZ AKŞİT/Eskişehir
  3- İBRAHİM ERDEM/İskenderun
  4- ERCAN DÖKÜMCÜ/Sapanca - Sakarya
  5- HATİCE UÇAR/Oltu - Erzurum
  6- BAYRAM KAYMAK/Yozgat
  7- DÜNDAR ÖZMEN/Akhisar - Manisa
  8- HAKAN TEK/Elazığ
  9- GÜRKAN YAYAR/Vize -Kırklareli
  10- NALAN SÜNNETÇİ/Ödemiş - İzmir
- BOYA KALEMİ KAZANANLAR:
  1- SERDAR EVRİN/Tokat
  2- AYNUR ÇINAR/Alaşehir - Konya
  3- ARZU KÖSEKADEM/Devrek - Zonguldak
  4- RAHŞAN ÖZTÜRK/Malatya
  5- ELÇİN TURGUT/Hacıbektaş - Nevşehir
  6- ÖNDER HASDEMİR/Küçükesat - Ankara
  7- MÜMİN SADIK URAL/Alanya
  8- FATMA OKTA/Menemen - İzmir
  9- MEHMET KATRANCI/Urfa
  10- ALİ TEKDOĞAN/Çerkeş - Çankırı.

EYLÜL 1983

27

3

5

1881

28

Yaşanmış Öyküler

İ.Ö.46 YILINDA ROMA'DA GÜNLERİ BELİRLEMEDE TAM BİR ANARŞİ HAKİMDİ...

TAKVİMİMİZ BİR KARGAŞA İÇİNDE... YANLIŞLARLA DOLU!.. AY EVRELERİNE GÖRE HESAPLANIYOR. YIL KISA... 304 GÜN SÜRÜYOR VE 10 AYA BÖLÜNÜYOR...

ŞUBAT

2

5

1939

3 OCAK

18

31

1981

OLACAK ŞEY DEĞİL... BAHAR BAYRAMLARI TAM KIŞIN ORTASINA GELİYOR.

KUZEYDE DAHA KAR YAĞIYOR.

SİZDEN BU KONUYA BASİT VE PRATİK BİR ÇÖZÜM GETİRMENİZİ BEKLİYORUM.

DURUMDAN ŞİKAYETÇİ OLAN JÜL SEZAR BU DİN ADAMLARINI İŞİN UZMANLARINI ÇAĞIRDI.

JÜL SEZAR BU KEZ ÜNLÜ ASTRONOMLARI ÇAĞIRDI...

BİR SÜRE SONRA...

SEZAR! YENİ TAKVİM GERÇEKTE REZALETİN TA KENDİSİ.. UTANÇ KONUSU...

SEN NE DİYORSUN BRÜTÜS?

YENİ TAKVİMİ YAPARKEN AKSAKLIKLARI GİDERMEK İSTEDİK, FAKAT DİN ADAMLARI, DOSTLARININ GÖREV SÜRELERİNİ UZATMAYA YARAYAN BİR TAKVİM YAPMIŞLAR... UTANÇ VERİCİ BU...

DOSTLARIM, MISIR'DA BİZİM TAKVİMİMİZDEN ÇOK DAHA KUSURSUZ BİR TAKVİM GÖRDÜM... ONU ELE ALALIM.

BİLİM ADAMLARI ÇALIŞMAYA BAŞLADILAR...

İ.Ö.45'TE YENİ TAKVİM KABUL EDİLDİ, FAKAT GECİKMELERİ KAPAMAK İÇİN YILIN 365 GÜNÜNE BİR 80 GÜN DAHA EKLENDİ...

AYDAN OLUŞAN BİR YIL...

EVET... GÜNEŞ'LE UYUM SAĞLAMAK İÇİN 365 GÜN VE 6 SAATLİK BİR YIL OLACAK...

ANLADIK JÜL SEZAR'IN TAKVİMİNİ UYGULAYACAĞIZ, AMA BU ARADA BİZ GÜNLERİMİZİ KARIŞTIRIYORUZ... İŞİN İÇİNDEN ÇIKAMIYORUZ...

325 YILINDA, BİR KARDİNALLER TOPLANTISINDA PAPA KONUŞTU...

BİZ KARAR VERDİK... 7 GÜNDEN OLUŞAN HAFTALAR OLACAK. PASKALYA BAYRAMI DA BAHARIN İLK PAZARI KUTLANACAK.

HALK İÇİN BU ÇOK ZOR OLACAK. HAFTA SİSTEMİNİZ AYLARA VE YILA GÖRE UYUMLU OLMAYACAK...

AYRINTIYA GİDİLMESİN. BİZ BÖYLE KARAR VERDİK...

FRANKLAR'DA YIL 1 MART'TA BAŞLIYORDU, FAKAT 800 YILINDAN SONRA YIL, İMPARATOR ŞARLMAN'IN TAÇ GİYME GÜNÜ 25 ARALIKTA BAŞLIYORDU...

BU YENİ BULUŞ KİMSEYİ MUTLU ETMEMİŞTİ.

DAHA SONRALARI BİR DEĞİŞİKLİK DAHA YAPILDI. YIL, 25 MART'TA BAŞLIYORDU. PASKALYA YİNE YER DEĞİŞTİRDİ.

TAKVİMDEKİ BU DEĞİŞİKLİKLER SAÇMALIKLARIN NEDENİ OLUYORDU.

1548 YILININ PASKALYASINDAN 1549 YILININ PASKALYASINA KADAR 20 GÜN FAZLALIK VAR.

YENİ YILIN İLK 20 GÜNÜNDE 48 SAATLİK BİR UZUNLUK VERELİM.

AMAN NE UZUN GÜN... DAYANAMIYORUM YATACAĞIM ARTIK.

ZZZZZZ

YAŞASIN BU GÜN YENİ YILBAŞIYMIŞ.

SONUNDA FRANSA KRALI 9 CHARLES, 1565 YILINDAN İTİBAREN YILIN 1 OCAK'TA BAŞLAMASINA KARAR VERDİ...

1582 YILINDA, ROMA'DA, PAPA 13. GREGOIR ASTRONOMLAR TARAFINDAN UYARILDI...

JÜL SEZAR'IN TAKVİMİ YANLIŞTI.

DEMEK İ.Ö. 45 YILINDA KABUL EDİLEN TAKVİME GÖRE YIL 11 DAKİKA 10 SANİYE UZUN...

BU DURUMDA BUGÜN 11 GÜN FAZLALIK VAR. NE YAPACAĞIZ?

BİR PAPALIK EMRİYLE BU 11 GÜNÜ KALDIRIRIZ...

ESKİ TAKVİMİN YANDAŞLARINA 1 NİSAN'DA BİR ŞAKA YAPALIM...

BÖYLELİKLE 4 EKİM 1582 GÜNÜ GECE YATAĞA GİRENLER...

...15 EKİM GÜNÜ SABAHI UYANDILAR.

SEVGİLİM, BİR GECEDE 11 GÜN BİRDEN YAŞLANDIM.

İNGİLTERE, 1751 YILINDA KRAL 2 GEORGE ZAMANINDA GREGORİYEN TAKVİMİ KABUL ETTİ...

EVET ÜÇ AYLIK BİR FARK OLUYOR, NE YAPALIM HALK BİRAZ FAZLA ÇALIŞSIN.

BU OLAYLAR SIRASINDA BİRÇOK YARALI KİMSE OLDU. FAKAT SONUÇTA GEREK AVRUPA'DA GEREKSE AMERİKA'DA HERKES AYNI TAKVİMİ KULLANIYORDU...

GREGOİR BAZI HESAP DURUMLARINA AÇIKLIK GETİRMEK İÇİN BİR YENİLİK DAHA YAPTI...

BU ŞEKİLDE, 4000 YILDA BİR GÜNLÜK GECİKME OLACAK...

İNGİLTERE'DE, KRALİÇE 1. ELİZABET, PAPALIĞIN BU TAKVİM DEĞİŞİKLİKLERİNE KIZDI...

BANA NE PARİS'TE ŞU ANDA YENİ YIL KUTLANIYORSA. BENİM HALKIM NOEL İÇİN BİR KAÇ GÜN DAHA BEKLEYEBİLİR...

DAHA SONRA, KRAL BİR 11 GÜN DAHA YILDAN ÇIKARDI...

KRALIM, HALK LONDRA SOKAKLARINDA BU TUTUMA KARŞI AYAKLANDI...

GENERAL, HAREKETE GEÇİN.

DAĞILIN, YOKSA ATEŞ AÇACAĞIZ...

11 GÜNÜMÜZÜ BİZE GERİ VERİN.

KRAL, BİZİM GİBİ İKİ MİSLİ ÇALIŞIYOR MU?.

BAM

1793 YILINDA, FRANSIZ İHTİLÂLİ SONRASI TAKVİM İŞİNE DE EL ATILDI...

BEN, 30 GÜNDEN OLUŞAN 12 AYIN MEYDANA GETİRDİĞİ BİR YIL ÖNERİYORUM: YILIN BAŞLANGICI 22 EYLÜL OLACAK

BU ÖNERİYİ YAZAR FABRE D'EGLANTİNE, YALNIZ BUNUNLA KALMIYORDU...

AYLARIN ADLARINI İHTİLÂLE UYGUN YAPALIM...

OLUR ANLAŞTIK

YIL SONUNDA 5 GÜNLÜK BİR FAZLALIK OLACAK...

BU BEŞ FAZLA GÜNDE MİLLİ BAYRAM İLÂN EDİLSİN.

NAPOLYON 1 OCAK 1806'DAN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE BU İHTİLÂL TAKVİMİNİ KALDIRDI...

BU EMİRLE GREGORİYEN TAKVİMİ UYGULANACAKTIR...

BİLİNDİĞİ GİBİ MÜSLÜMANLARIN BAŞKA BİR TAKVİMİ VARDIR, HAZRETİ MUHAMMED'İN 622 YILINDA MEKKEYİ TERKEDEREK MEDİNE'YE GİDİŞ TARİHİNDEN BAŞLAR BU TAKVİM. BU DURUMDA 1984 YILININ HİCRİ YIL OLARAK KARŞILIĞI 1404'DÜR.

YAHUDİLERİN DE TAKVİMİ DEĞİŞİKTİR. 1984 YILI ONLARIN TAKVİMİNDE 5744 OLARAK KABUL EDİLİYOR...

NEREDE OTURURSANIZ OTURUNUZ. HANGİ TAKVİMİ KABUL ETMİŞ OLURSANIZ OLUNUZ. YENİ YILA NEŞE İÇİNDE GİRMENİZ GEREKİR. BU NEDENLE SİZLERE VE TÜM DÜNYA ÇOCUKLARINA **YENİ YILINIZ KUTLU OLSUN** DERİZ.

FERKY-78 DUVAL.

Genel Yetenek Testleri

TEST : 9

Hazırlayanlar: Aysel ALTINKAYNAK • Hikmet ALTINKAYNAK

SORU: 1: Bir kumbaradaki parayı aralarında paylaşmak isteyen üç çocuktan birincisi, paranın 1/4'ünü alıyor. İkinci çocuk da 2/5'ini alıyor. Geriye kalan 500 lira da üçüncüye kalıyor. Birinci çocuğun payına kaç lira düşmüştür?
Bu problemin çözülebilmesi için:
A) İkinci çocuğun aldığı para da verilmelidir.
B) Kumbaradaki para miktarı da verilmelidir.
C) Verilen bilgi yeterlidir.
D) Kumbaradaki para ile ikinci çocuğun aldığı para verilmelidir.

SORU 2: 5555 sayısındaki sağdan üçüncü basamakta bulunan 5'in basamak değeri kaçtır?
A) 500 B) 5 C) 50 D) 50000

SORU 3: Bir bölme işleminde bölüm 7, bölen 8 ve kalan 4 olduğuna göre, bölünen kaçtır?
A) 77 B) 65 C) 58 D) 60

SORU 4: Aşağıdaki sözcüklerden hangisi, sözlük sırasına göre sondan üçüncü olur?
A) okul B) okumuş
C) okuryazar D) okutman

SORU 5: Aşağıdaki sözcüklerden üçü birbirine benzemektedir. Farklı olan hangisidir?
A) tekir B) tavşan C) tavuk D) horoz

SORU 6: Aşağıdaki cümle parçacıklarının en anlamlı ve kurallı sıralanma şekli hangisidir?
1. en ince noktalarına kadar
2. Ulusal Kurtuluş Savaşı tarihini
3. Cumhuriyet'i kuran Atatürk
4. yurdu düşmanlardan kurtaran
5. belgeleriyle Söylev'inde açıklamıştır
A) 4-5-1-2-3 B) 4-3-2-1-5
C) 5-1-4-3-2 D) 2-1-5-3-4

SORU 7: Aynı anlama gelen sözcük hangisidir?
ÇULPAN (.....) VENÜS
A) Jüpiter B) Mars
C) Çobanyıldızı D) Satürn

SORU 8: Eksik sayı hangisidir?
6 7 9 13 21 ?
A) 36 B) 43 C) 27 D) 37

SORU 9: Hangi sözcüklerle cümleler tamamlanabilir?
"Gitgide Karagöz sevgisi bende bir ..... olmuştu. Evde Karagöz oynatacağım ..... tuttumuştum."
A) saplantı-biraz B) tutku-diye
C) hastalık-artık D) uğraşı-diyerek

SORU 10: "Söyleyecek duruma gelmişken vazgeçmek" anlamına gelen deyim hangisidir?
A) Dilinin ucunda olmak.
B) Dili olsa da söylese.
C) Dilini tutmak.
D) Dilinin ucuna gelmek.

SORU 11: "Güvenilemeyen, yanlış hesap" anlamına gelen deyim hangisidir?
A) Çömlek hesabı. B) Ebcet hesabı.
C) Bakkal hesabı. D) Parmak hesabı.

SORU 12: Sırtımız doğuya dönük bir şekilde durduğumuzda sol kolumuz hangi yönü gösterir?
A) Kuzey B)Güney C) Doğu D) Batı

SORU 13: Bir bahçede kuzular ve kazlar gezinmektedir. Kuzuların ve kazların ayakları toplamı, 80, başları toplamı ise, 30'dur. Kuzuların sayısı kaçtır?
A) 30 B) 15 C) 10 D) 20

SORU 14: Bir davette tanışan 6 kişi birbirleriyle kaç kez el sıkışmış olurlar?
A) 12 B) 10 C) 24 D) 15

SORU 15: Aşağıdaki bölme işleminde BC harflerinin yerine hangi sayı gelmelidir?

```
315 | BC
30  | 2B
---
015
- 15
---
00
```

A) 1,5 B) 2,4
C) 5,1 D) 3,5

SORU 16: 56 sayfalık bir kitabı numaralamak için kaç değişik rakama gereksinme vardır?
A) 56 B) 103 C) 112 D) 168

SORU 17: Babamın babasının kızı benim neyim olur?
A) teyzem B) yengem
C) annem D) halam

SORU 18: Farklı rakamlarla yazılabilen en büyük 5 basamaklı sayı ile, en küçük 4 basamaklı sayının farkı kaçtır?
A) 97,742 B) 97.463
C) 97.643 D) 97.634

SORU 19: Bir çuval cevizim var. Cevizlerimi beşer beşer, yedişer yedişer, on üçer on üçer saydığım da 5 ceviz artıyor. Acaba cevizlerimin sayısı nedir?
A) 455 B) 465 C) 460 D) 450

SORU 20: 1/3'ü 44 olan sayının 1/4'ü kaçtır?
A) 33 B) 40 C) 36 D) 38

SORU 21: 15 dakikanın 2 katının 5 dakika eksiğinin 1/5'i kaç saniye eder?
A) 150 B) 300 C) 15 D) 5

(Yanıtlar 29. sayfada)

ÜNLÜ KİŞİLER

CEMAL NADİR GÜLER

- Ünlü Türk karikatür sanatçısı
- 1902'de Bursa'da doğdu
- 1947'de İstanbul'da öldü.

Ünlü Türk karikatür sanatçısı Cemal Nadir Güler, 1902'de Bursa'da doğdu. Babası sanatsever bir insandı. İlköğrenimini Bursa'da, idadi (lise)'yi Bilecik'te bitirdi ve evinin dar olan geçimine katkıda bulunmak için önce bir kasnakçının, daha sonra bir makinistin yanına çırak olarak girdi. Fakat çok yorucu olan bu işlerin onu zayıf düşürmesi üzerine buradan ayrıldı. Bir süre, adliyede memur olan babasının yanında çalıştı. Yalnız düşüncesinde her zaman bir ressam olmak emeli vardı.

Babasının musiki ve eski yazı sanatında bilgi sahibi olması onun üzerinde olumlu etkiler yaptı. Çalıştığı zamanlar, gecelerini de değerlendirerek resim çalışmalarını geliştiriyordu.

Bursa'nın kurtuluşundan sonra Maarif (Milli Eğitim)'te görev aldı ve yedi okulda gezici öğretmen olarak resim dersleri verdi. İlk karikatürü 1920'de Sedat Simavi'nin yayınladığı "Diken" dergisinde çıktı. Bu arada yaptığı karikatürleri mektupla bazı İstanbul dergilerine gönderiyordu. 1923'de "Akbaba"da çıkan karikatürleri bu yolla yayınlanmıştır.

1929'da yeni harflerin kabul edilmesiyle aklına gelen ilk düşünce bir tabelacı dükkanı açmak oldu. Bu işten oldukça iyi gelir sağladı. Bu sırada yaşamında büyük değişiklikler yapan bir öneri aldı. "Akşam" gazetesi, kendisinden İstanbul'a gelmesini ve her gün bir karikatür çizmesini istemişti. Onu çağıran, gazetenin başyazarı, dışişleri eski bakanlarından Necmettin Sadak'tı. Uzun yıllar bu gazetede çalıştı ve 1943'de "Cumhuriyet" gazetesine geçti. Ölümünden iki ay öncesine kadar bu gazetede görev yaptı ve 7 Şubat 1947'de İstanbul'da öldü.

"AMCABEY"

Cemal Nadir'e, karikatürlerinden başka çizdiği "Amcabey" tipi de büyük ün kazandırdı. "Amcabey"i 1927'de bulmuş, böylece Türk mizah yaşamına unutulmayan bir tip armağan etmiştir. "Amcabey"in keskin zekâsı, bir konunun en önemli, çarpıcı yanlarını sezerek ortaya çıkarması, yaşamın hemen her sorununa karşı ilgi göstermesi, ince bir güldürü havası içinde yapıcı eleştirileriyle önerilerde bulunması, ona bir "halk filozofu" denilmesine yol açtı. Bunlardan başka, daha önce 1924'de "Resimli Dünya"da yayınlanan "Efruz Bey"; 1935'de, birbirini çekemeyen, kıskançlık nedeniyle zor ve gülünç duruma düşen iki arkadaşı yansıtan "Ak'la Kara" ve "Dalkavuk" gibi çok canlı yerli tipler çizdi. Gazetelerde, dergilerde yayınlanan karikatürlerinin bir bölümünden albümler yaparak yayınladı.

Bunlardan bazıları şunlardır: Amcabey'den sonra Karikatür Albümü (1939), Ak'la Kara (1940), Dalkavuk (1943), Seçme Karikatür Albümü, Harp Zenginleri Karikatür Albümü (1945), Siyasi Karikatürler Albümü (1945 ve 1946)'dür.

ÖZELLİKLERİ

- Karikatür sanatının Türkiye'de sevilip yayılması, bu alanda genç sanatçıların yetişmesi için büyük çabalar gösterdi, değerli katkılarda bulundu.
- İstanbul'da, Babıali'de ilk çalıştığı "Akşam" gazetesinin bulunduğu sokağa, ölümünden sonra "Cemal Nadir Sokağı" adı verildi.
- Tam bir otodidakt (kendi kendini eğiten) örneğiydi. Kendisini yakından tanıyanlar onun terbiyeli, zarif ve alçakgönüllü bir kişi olarak nitelemişlerdir.
- "Akşam" gazetesi sahibi Necmettin Sadak, Cemal Nadir Güler'in ölümünden sonra şöyle bir yazı yazmıştır: "On sekiz yıl önce kendisini binbir rica ve ısrarla Bursa'daki küçük tabelacı dükkanından 'Akşam'a aldığımız zaman çekingen ve ürkekti. Hayat ve olayları görüş ve çiziş tarzının anlaşılamamasından, hoşa gitmemesinden korkuyordu. Yavaş yavaş kendisini ve kendi sahasını buldu, hayret edilecek bir inkişaf (gelişme) gösterdi."
- "Amcabey" adıyla bir mizah (güldürü) dergisi yayınladı, çeşitli karikatür sergileri açtı, ünü dünyaya yayıldı. Viyana Uluslararası Karikatür Yarışması'nda birincilik ödülü aldı. Amerikan, İngiliz, Alman ve Fransız dergileri karikatürlerini yayınladı. Amerika'da açtığı sergi ilgi gördü.

Mini ansiklopedi

ISITILMIŞ HAVALI BALONU KİM BULDU?

Bir ateşten çıkan ılık dumanın yükseldiğini biliyoruz. İşte, 200 yıl kadar önce Joseph ve Etienne Montgolfier adlı 2 Fransız da aynı şeyi görerek bundan yararlanmışlardır. Montgolfier kardeşler kâğıttan torbaları ılık dumanla doldurarak, bu torbaların tavana yükseldiklerini sevinçle izlemişlerdir. Sonraları bu kardeşler, dumanın gereksiz olduğunu, sadece ılık havanın yeterli bulunduğunu anlamışlardır. En sonunda büyük bir balon yapmışlar ve bunu 18 Eylül 1783 yılında uçurmuşlardır. Bu balonun ilk yolcuları da bir kaz, bir horoz ve bir de kuzu olmuştur.

GÖZLERİMİZİN ALTLARI NEDEN ŞİŞER?

Uykusuz bir gecenin sabahında, yatağınızdan kalktığınız zaman göz altlarınızın şiştiğini gördüğünüz oldu mu hiç? Bu şişlikler, zaten bildiğiniz bir şeyi anlatır sizlere. Yani geceyi uykusuz geçirdiğinizi!

Gözlerimizin altında yüzlerce çok ince kan damarı bulunur. Sağlıklı olduğumuz vakitlerde, bu kılcal damarlar başımızın tepesindeki kanın akışına yardımcı olurlar. Ama yorgun ya da hasta olduğumuz zamanlar, kanımızın dolaşımı yavaşlayabilir. Bu da, kan damarlarının şişmesine neden olur. Göz altı damarları çok incedirler. Hele bazı kimselerde [illegible] ar. İşte, bu ince damarlar [illegible] dolunca, gözlerinin altları şişmiş gibi görünür ve derinin altındaki kanın koyu rengi, deriye kara bir renk verir.

CAMLI BAHÇE YAPALIM

Bir cam kabın içinde çeşitli bitkileri yetiştirebilir, evimizin bir köşesini küçük bir yaz bahçesine çevirebiliriz. Hem çok kolay hem de çok eğlenceli bir uğraştır bu.

Gerekli Malzeme:

- Genişçe bir cam kap ya da akvaryum
- Küçük bitkiler
- Çakıl taşları
- Toprak
- Küçük bir kürek
- Ambalaj kâğıdı
- İnce plastik tabaka kâğıdı
- Su.

ÖNCE BİTKİLERİ BULALIM

Yazın bitkileri kırlarda bulmak kolaydır. Kışın bile ormanlık yerlerde, tarlalarda kimi ufak bitkiler bulabiliriz. Bulduğumuz bitkileri, köklerini zedelemeden küçük bir kürekle yerlerinden sökeriz. Ambalaj kâğıdına sararak eve getiririz. Bitkileri ekene dek köklerini ıslak tutarız.

Oturduğumuz yere yakın bitki bulunacak böyle bir yer yoksa, çiçek bahçelerinden, fideliklerden de satın alabiliriz.

CAM BAHÇENİN KURULMASI

1. Cam kabımızı iyice yıkayıp kurularız.

Deney köşesi

2. En altına ufak çakıl taşları döşeriz.

3. Bitkilerin köklerini alacak derinlikte toprak koyarız.

4. Bitkilerin köklerini toprağa girecek biçimde gömeriz.

5. Cam bahçemizi sularız. Toprak nemli bulunmalı, ama çamur haline getirilmemelidir. Sık sık sulamak gerekmez. Gene de sık sık kontrol edip, toprağın kurumamasını sağlamalıyız.

6. Cam bahçemizi renkli taş, kiremit ve deniz kabuklarıyla süsleriz.

7. Cam kabın üzerini bir plastik örtüyle iyice kapatırız.

8. Cam bahçemiz artık hazırdır. Cam kabı ışıklı bir yere bırakırız, bitkilerimizin büyümesini bekleriz. Ne güzel değil mi!

BAZI AÇIKLAMALAR

Sizi bir cam kabın içine koysalar, pek rahat edemezsiniz. Çünkü solunumunuz için oksijene gereksiniminiz vardır. Kabın içindeki oksijen bitince, artık soluk alamazsınız. Oysa, bitkiler beslenmek için karbondioksit gazı kullanırlar. Güneş ışığıyla özümleme yaparak karbondioksidi karbonhidratlara çevirirler. Bu arada oksijen de çıkarırlar. Demek ki, güneş ışığını, suyu, gerekli ısıyı ve topraktaki besleyici maddeleri cam kabın içinde hazırca bulan bitkiler, bu uygun ortamda çabucak büyürler.

OCAK AYINDA ÖNEMLİ GÜNLER VE HAFTALAR

Ocak, yılın ilk ayı. Ülkemizde bu ay soğuk ve yağışlı geçer. Yağışlar daha çok kar şeklindedir. Soğuğa ve kara karşı koymamız, sağlığımıza özen göstermemiz gerekir. İşte böyle bir fırsatı bu ayda kutlanan bir hafta veriyor:

VEREM SAVAŞI PROPAGANDA VE EĞİTİM HAFTASI (İlk Hafta):

Geçmişte çok sayıda insanın canını alan verem, artık korkutucu olmaktan çıkmıştır. Bu hafta böyle bir hastalığın, yetişen genç kuşaklara bulaşmaması, onların uyanık olmaları için eğitim olanağı verir.

Hafta, her yıl ocak ayının ilk cumartesi günüyle başlar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanının radyo ve televizyon aracılığıyla yayımlanan konuşmasıyla haftaya girilir. Ülkemizde 1948 yılından beri düzenlenmektedir.

Bilindiği gibi verem, tüberküloz basili (Koch basili) tarafından oluşturulan bir hastalıktır. "Zayıflama" hastalığın göze çarpan belirtisidir. Bu nedenle halk "ince hastalık" der. 1944'te bulunan streptomisinle ilaç tedavisine başlanmıştır. Bugün aşı yoluyla korunmak olasıdır. Ama her şeyden önce vücudumuzu zayıf düşürmemek gerekir. Bu da hastalığa karşı uyanık olmakla sağlanabilir. İşte Verem Savaşı, Propaganda ve Eğitim Haftası en büyük fırsat.

Ocak ayının bir başka haftası sakat insanlarla ilgili:

BEYAZ BASTON
KÖRLER HAFTASI (7-13 Ocak):

Bu haftanın amacı da körlerin haklarının korunması, eğitim, iş, toplumsal sorunlarının çözümünün sağlanması için, toplumun sürekli desteğini canlı tutmaktır. Körlerin bu sorunları için çeşitli dernekler kurulmuştur. Bunların ilk kez 7-13 Ocak 1973 günlerinde düzenlediği Beyaz Baston Körler Haftası, körlerin sorunlarını kamuoyuna, yetkililere duyuran önemli bir çalışma olmuştur.

Beyaz baston, körlerin yürürlerken yollarını bulmaya yarayan, içerisinde lastik bir yay bulunan, gerektiğinde katlanarak cebe konulabilen portatif bir bastondur. Doğal olarak da görmeyen insanların kesinlikle kullanacakları bir araç durumundadır. Bu nedenle de onların simgesi olmuştur. Bu haftalar aracılığıyla, son yıllarda çıkarılan yeni yasalarla, görmez durumdaki vatandaşlarımıza yeni haklar sağlanmıştır.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. Norveç, İsveç, Finlandiya ve Danimarka'nın bayraklarından birinde beyaz renk bulunmamaktadır. Bu dört ülkeden hangisinin bayrağıdır bu?

2. Karadeniz'de avlanan çok sevilen bir balığımız vardır. 1983 rekoltesi 400 bin ton olarak gerçekleşen bu balığımız, halkın ihtiyacını karşıladıktan başka 12 balık unu fabrikasında işlenerek balık unu ve balık yağı haline getirilmektedir. Nedir bu balığımızın adı?

3. Her gün gazetelerde yabancı ülkelerin paralarına ait kimi bilgilerin verildiği "Döviz Kurları" köşeleri görürüz. Bu listelerde, üç ülkenin parası "Dolar" olarak gösterilir. Birincisi: ABD Doları; ikincisi: Avustralya Doları'dır. Üçüncüsü hangi ülkenin dolarıdır?

4. 1973 yılında, geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi olan bir oyuncu İstanbul'da 76 yaşında ölmüştü. Ünlü tuluat oyuncusu Kel Hasan'ın yanında yetişmiş olan bu büyük orta oyunu sanatçımızın adı nedir?

5. Geçenlerde Milli Takımımızın kaleciliğine getirilen Fenerbahçeli bir futbolcu, "beni bir daha Milli Takım kalesinden zor çıkarırlar" demişti. Bu kalecimizin adı nedir?

6. 4 Kasım 1983 günü değerli bir yazar, düşün adamı ve gazetecimiz ölmüştü. "Türkiye'nin Düzeni" adlı yapıtıyla 1969 yılında Yunus Nadi Armağanı'nı kazanmış bulunan bu yazarımızın adını söyleyiniz.

7. Güneydoğu Anadolu'da 1000 metrenin üzerinde dört dağımız bulunuyor: Birincisi Mazı Dağı (1252 m), ikincisi Raman Dağı (1260 m), üçüncüsü Sof Dağı (1496 m) ve dördüncüsü.. Bunun adını da siz söyleyin; (yüksekliği 1938 m'dir).

8. "Mitoloji Sözlüğü" adlı yapıt, ünlü bir kadın yazarımızın geniş bilgi ve kültürünün son ürünüdür. Mavi Anadolu, Mavi Yolculuk gibi yurdumuzun tarihi, arkeolojisi ve turistik zenginliklerini işleyen yapıtları da bulunan bu kadın yazarın adı nedir?

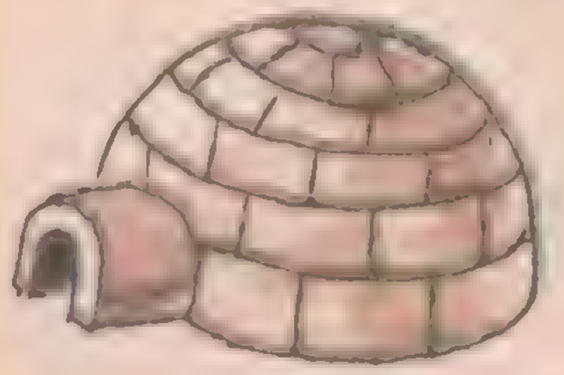

9. Eskimoların kar ve buz tabakalarını sarmal (helezon) biçimde, ustaca bir teknikle üst üste yerleştirerek yaptıkları kulübeye ne ad verilir?

10. "Yağmur Büyüsü", "Kara Büyü", "Tabular", "Folklor" "Törenler", "Putlar" gibi konuları inceleyen bilim dalına ne denir?

(Yanıtlar 29. sayfada)

ülkemizi tanıyalım!

ISPARTA

Akdeniz bölgesinin güllerle donanmış, geleneklerine bağlı, toplum yaşamı güçlü bir ilidir. Gülleri, gelişmiş bir endüstri dalı haline gelen halıcılıkta, bolca kullanılan bir motiftir. Ayrıca bu güller, gülyağı endüstrisinde de kullanılarak, bölgeye ekonomik bir güç katar. Bütün Isparta'nın köylerinde kadınlar halı dokuyarak, çalışma hayatına katılırlar. Halı tezgâhı ile gül, Isparta'nın simgesi gibidir.

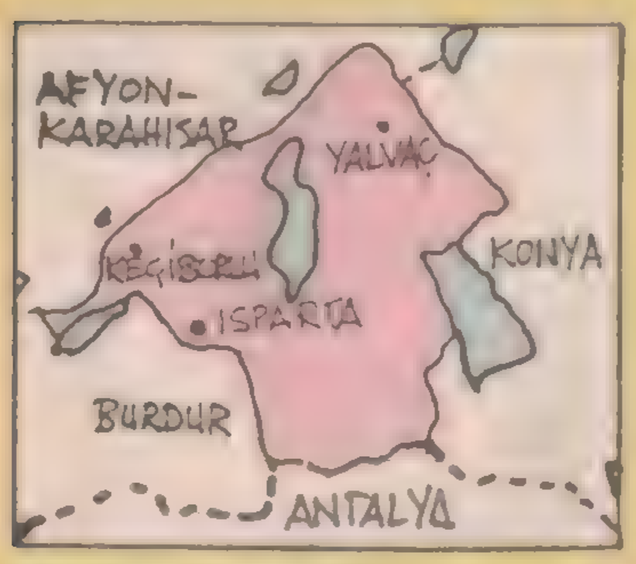

BÖLGESİ: Akdeniz.
KOMŞULARI: Konya, Afyonkarahisar, Burdur, Antalya.
İLÇELERİ: Atabey, Eğridir, Gelendost, Keçiborlu, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Uluborlu, Yalvaç.
YÜZÖLÇÜMÜ: 8.937 km²
NÜFUSU: 350.116.
OVALARI: Isparta Ovası, Bozanönü ve Kuleönü ovaları.
DAĞLARI: Akdağ (2.275 m), Barla Dağı.
AKARSULARI: Önemli akarsuyu yok.
GÖLLERİ: Eğridir Gölü, Kovada Gölü, Gölcük.

ISPARTA ADI NEREDEN GELİYOR?

Isparta'nın tarihteki adı "Baris"tir. Bunu Anadolu'da ilk uygarlığı kuranlardan Hititler vermişti. Baris, bereket anlamına kullanılıyordu. Romalılar bu yörenin yönetimini ellerine geçirince, Baris adını kendi dillerine uydurarak, "Sbarita" dediler. Kent, Türklerin eline geçtikten sonra, ilkin "İsbarita" olarak kullanıldı, daha sonra da bugünkü şekline dönüştü.

Isparta'nın genel görünüşü.

TARİHİ:

Isparta'nın kimler tarafından kurulduğu belli değildir. Hititlere bağlı bir prenslik olan Arzav alılar (M.Ö. XV. yüzyıl), Lidyalılar, İranlılar, Makedonyalılar ve sonunda Romalılar zaman zaman buraya hâkim olmuşlardır. M.S. 395'te Doğu Roma İmparatorluğu sınırları içinde kalır. XI. yüzyıldan itibaren Tekeoğulları, Selçuklu (1204 Kılıçarslan) ve Hâtimoğulları (1381) Türklerinin eline geçen Isparta, XIV. yüzyılın sonlarına doğru I. Murat tarafından Osmanlı Devletine katılmıştır.

TARİHİ YAPILARI:

1) Firdevs Paşa Camii - Mimar Sinan tarafından yapılmıştır.

2) Çarşı Camii - XIV. yüzyılda Kutlubey tarafından yapılmıştır.

3) Yılan Kıran Çeşmesi - Selçuklu devrine ait bir eserdir.

4) Kırık Minare - Selçuklu eseridir.

5) Sadiye Bükası - Selçuklu eseridir.

6) Kale - XIV. yüzyıldandır. Çok yıkıntı bir durumdadır.

7) Kütüphane - On dört bini aşkın ender el yazma kitap bulunmaktadır.

8) Müze - Isparta çevresinde bulunmuş Roma devrinden kabartmalar, Türk-İslam eserleri, Türk folklorundan oluşan bir koleksiyon vardır. Müzenin sikke koleksiyonu da zengindir.

ÇEVREDE TARİHİ YERLER VE ESERLER:

1) Bayat Sedef - Bayat Şehir veya Sedeftıman da denir.

2) Dadıl - Mihail - Eğridir - Gelendost üzerinde.

3) Kılınç Köyü - Keçiborlu ile Burdur Gölü arasındadır.

4) Barla - Eğridir Gölünün batı kıyılarındadır.

Eğridir Gölü

5) Anamas - Isparta'nın 65 km. ba[illegible]dır.

6) Yalvaç - Isparta'nın 104 km kuzeydoğusundadır. Eski adı Pisidya Antochia'dır, pek çok eser vardır.

7) Eğridir - Isparta'nın 34 km kuzeydoğusundadır. Bizans, Selçuk ve Osmanlılar döneminden eserler bulunmaktadır.

8) Şarki Karaağaç - Beyşehir Gölü çevresindedir. Selçuklulardan cami, Osmanlılardan mescit ve çeşme vardır.

EĞRİDİR GÖLÜ:

Isparta'nın kuzeydoğusunda sıra sıra karlı dağların arasına sıkışmış, masmavi bir göldür. Dağın yamaçları ormanlarla kaplıdır. Yörük Dağı, kışın kayak sporu, yazın kamp kurmak için uygundur. Gölde yelken sporları yapılabilir. Balık tutmak için ideal bir yerdir. Eşsiz bir doğa güzelliğine sahiptir.

FOLKLOR:

Isparta türkü, mani ve yakımları; sevgi, sıla ve kahramanlık dolu olan bir ilimizdir. Ünlü halk ozanları yetiştirmiştir.

Bir mani

Hiç dedikodu yapma
Bu fena yola sapma
Azıcık aşın olsun,
Kötü huyları kapma.

Giyim-Kuşamı:

Isparta giyimi, bugün yalnızca tarihsel günleri dile getirme amacıyla giyilir. Eskilerden kadın giyimleri, üçetek (sevenir entari) şalvar, daşdondu, kutri, [illegible]rnos, çitari, bindallı, sıpıryaladı, kaşe bindallı. Erkek giyimleri, don, mintan ve kuşaktır.

Deyimleri:

At yedi günde, it yediği günde belli eder. Adamakla mal tükenmez, Allah vermekten saklasın. Kör baklanın, kör alıcısı bulunur. Pazardaki ete soğan doğrama. Dostla ye, iç alavere dalavere etme. Önü olmayanın, sonu olmaz. Saç sefadan, tırnak cefadan uzar. Damdan enme yörük, ne erik bilir ne koruk.

Oyunları:

Batı Anadolu'da oynanan "Zeybek" ve "Teke", Isparta'da önde gelen oyunlardandır. Zeybekler ağır oyunlardır, tekelerse, kıvrak, hareketli oyunlardır. "Sarı Zeybek", "Asi Zeybek", "Serenler" oyunları çok sevilen zeybek türleridir.

Teke zor atlamaları, "Teke zorlatması" oyunları kıvrak oyunlardır. Özellikle Burdur ve çevresinde oynanır. Yörede, Sütlüce ve Aziziye'de oynanan oyunlarda küçük de olsa farklılıklar bulunmaktadır.

Ayrıca çevrede "Deve oyunu" ve "Çiftçi Baba" gibi seyirlik oyunlar da yaygındır. Eğlencelerde, düğünlerde bu tür seyirlik oyunlara da yer verilir.

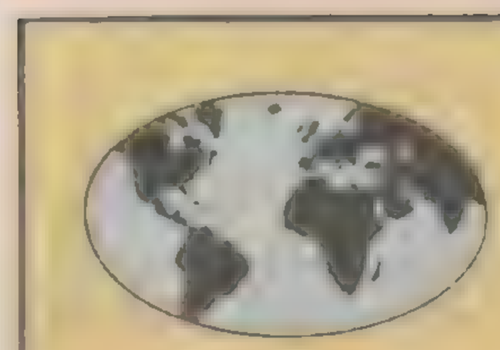

ÜLKELERİ TANIYALIM

MALİ

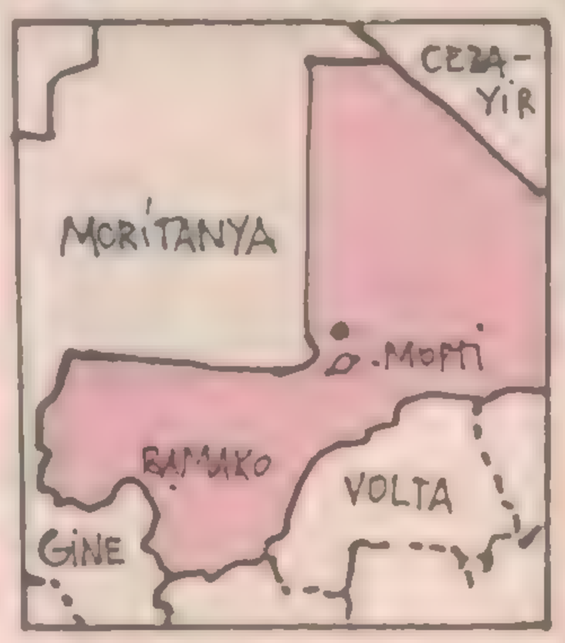

Mali Cumhuriyeti, Batı Afrika'da bir devlettir, Eski Fransız Sudanı'nı içine alır. Kuzeyde Moritanya ve Cezayir Sahrası, kuzeydoğuda Nijer, doğuda Yukarı Volta, güneyde Fildişi Kıyısı ve Gine, batıda Senegal ile sınırlıdır. Başkenti Bamako'dur.

Çöl ile orman arasında geçiş bölgesi olan Mali'de üç farklı iklim görülür. 1. Çöl iklimi; 2. Yazın az yağış alan bozkır iklimi; 3. Bol yağışlı ormanlık bölge iklimi. Ülke genellikle düzlüklerden oluşur: Örneğin, Nijer nehrinin geniş, alüvyonlu ovaları ve Bandiagara Yaylası gibi.

Ülkenin sahra ve nehir kıyıları bölgelerinde daha çok beyaz insanlar yaşamaktadır. Kara derili halk, öbür bölgelerde, genellikle hayvan otlatarak göçebe bir yaşam sürerler. Deve, küçük baş hayvan ve sığır yetiştirilir. Nijer Nehri'nin taştığı yerlerde pirinç tarımı yapılır. Halk genellikle darı, mısır ve pirinçle beslenir. Ülke ekonomisi oldukça fakirdir. Sanayi ürünleri dışarıdan getirilir. Hayvan, yerfıstığı ve tuz dışsatımı yapar.

Mali İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra, bu topraklar Fransız Batı Afrikası Genel Valiliği'ne katılmıştı. 1957 yılında bir yasayla, Sudan arazisinden ayrılarak bir hükümet kurulmuştur. 1960 Eylül'ünde de Mali Cumhuriyeti adıyla bir devlet kurulmuş ve ülke bağımsızlığına kavuşmuştur.

Mali Cumhuriyeti'nin resmi dili Fransızcadır. Hükümet gücünü, hükümet başkanı ve devlet reisi, kendi tayin ettiği ve kendine karşı sorumlu olan bakanlar yardımıyla uygular.

Mali Cumhuriyeti'nin anayasasında temel ilke hürriyet ve adalettir; bu anayasanın amacı, birey ile ailenin modern bir toplum içinde ve Afrikalı kişiliğine saygı göstererek uyumlu bir şekilde gelişmesi için gerekli koşulları yaratmaktır.

NÜFUSU	7.160.000
YÜZÖLÇÜMÜ	1.240.142 km²
BAŞKENTİ	Bamako
DİLİ	Fransızca ve yerel diller
DİNİ	Müslümanlık ve Animizm
PARASI	Mali Frangı

İlk İnsan ve İlk Uygarlıklar

Genel Kültür

Dünyanın ilk insanları avcılardı. Hayvan sürülerini izlerler, onları avlayıp öldürürlerdi. Etiyle yiyeceklerini, derileriyle de giyeceklerini sağlarlardı. Avcıların evleri yoktu, geceleri çalılardan yaptıkları sığınaklarda veya mağaralarda uyurlardı.

Bazı yerlerde av durumu iyi olduğu için aileler, buralardaki mağaralarda uzun süre yaşayabiliyorlardı. Erkekler ava çıkınca kadınlar, çocuklar ve yaşlılar, derileri kazıyıp temizliyor, ateş yakmak için odun topluyor, çakmak taşından veya hayvan kemiklerinden gerekli olan aletleri yapıyorlardı. İnsanların yaşamış olduğu bu döneme Taşdevri denilir.

BESİNLERİNİ YETİŞTİRME

Miladdan 7.000 yıl kadar önce tahılların(*) nasıl yetiştirileceğini buldular ve çiftçiler olarak çalışmaya başladılar. Bu arada koyun ve keçilerden oluşan sürüleri de beslediler. Yaşamlarını sürdürebilmek için en iyi yerler, toprağın verimli ve sulamanın kolay olduğu geniş nehir kenarlarıydı. Buralarda çiftçiler daha çok besin yetiştirebiliyor; daha çok insan yaşayabiliyordu. Böylece ilk kentler ve uygarlıklar kurulmaya başladı. Bu türden en iyi yerlerden biri Sümer'de Dicle ve Fırat nehirleri arasındaki Mezopotamya bölgesiydi. 5.500 yıl kadar önce Sümerler kanallar açıyor, tarlalarında saban kullanıyor, güzel saraylar yapıyorlardı. Bir süre sonra "ziggurat" (**) denilen, ehram biçiminde yüksek tapınaklar yaptılar. Bazı Sümerliler çok zengin oldular. Bunlar çok güzel işlemeli giysiler giyiyorlar, değerli taşlar takıyorlar, hatta esanslar sürünüyorlardı. Çivi yazısı kullanıyor ve yazılarını, kurutulmuş kil tabletler üzerine, sert kamış kalemlerle kazımak suretiyle yazıyorlardı.

Çin'de uygarlık, Hvang Ho nehiri boyunca 4.000 yıl önce başladı. Bu nehir kenarında darı, arpa ve pirinç yetiştiriyor, sığır sürüleri besliyorlardı. İpekböceği kozasından ipek yapmayı öğrendiler.

Üstte: Sanat, 3.000 yıldan daha fazla bir süre önce ilk avcıların mağara duvarlarındaki gölgeler üzerine yaptıkları resimlerle başlamıştır. Yukarıdaki resim, İspanya'da Almira'da bulunmuştur.

Üstte, solda: Harita; Dicle ve Fırat nehirlerinin, Sümerliler için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Temeli ticaret olan ilk uygarlığı Sümerliler kurmuşlardır.

Solda: Resim, Çinlilerin Şang döneminde (12'nci - 14'üncü yüzyıllar) yaptıkları bronzdan bir tekneyi göstermektedir. Tekne, insanları koruduğunu kabul ettikleri bir kaplan biçiminde işlenmiştir.

Lascaux (Lasko)'daki Mağara Resimleri

1940 yılında bir gün, güney - batı Fransa'da bir çocuk, Lascaux (Lasko) da bir mağaraya girdi ve çok önemli bir şey ortaya çıkardı. Mağaranın duvarlarında çok eski yıllarda yapılmış hayvan resimleri vardı.

Arkeologlar ve bilimadamları, bu resimlerin varlığını öğrenince çok heyecan duydular. En azından 20.000 yıllık olan bu resimleri, Taşdevri'nde Avrupa'da yaşayan Cro-Magnon mağarası insanları yapmıştı.. Bu mağara sanatçıları, araç olarak kömür ve yağ karıştırılmış renkli toprak kullanmışlardır. Fırçalarıysa sopala'r, tüyler veya parmaklarıydı!

Bazı bilimadamları, Lascaux mağarasındaki resimlerin, ava çıkan erkeklere iyi şanslar dilemek amacıyla yapıldığını ileri sürdü. 1940'dan sonra Fransa ve İspanya'daki mağaraların duvarlarında daha birçok resim bulunmuştur.

Üstte: Miladdan önce 3'üncü yüzyılda İndus Vadisi'nde yapılmış bir heykel.

Üstte: Sümerler; ziggurat'ların, tanrıların yaşadıkları yerler olduğu inancındaydılar.

Solda: Bütün yetkileri üzerinde toplamış olan firavunlar, piramitlerin yapılışını yakından izlerlerdi.

Hindistan'da İndus Vadisi'ndeki uygarlık 4.500 yıl önce ortaya çıktı. Merkezleri, Mohenji-Daro ve Harappa'ydı. İndus Vadisi insanları buğday ve arpa yetiştiriyor, tuğladan yapılmış evlerde oturuyorlardı. Sümerliler gibi onlar da yazılarını resimler biçiminde yazıyorlardı.

Eski Mısırlılar'ın yazıları da resimlerden oluşmuştu. Hiyeroglif adı verilen bu yazıyı arkeologlar, firavunlar için yapılan çok büyük mezarlarda buldular. Mısır'da uygarlık 4.000 yıl kadar öncesinde başladı. Burada, Sümerler'de olduğu gibi zenginler büyük bir lüks içinde yaşıyorlar, fakir insanlar çok çalışmak zorunda kalıyorlardı. Mısırlı çiftçiler, tarlalarını sulamak için Nil nehri sularından faydalanıyor ve "Shaduf" -Şaduf- (***) denilen bir araç kullanıyorlardı. Mısırlılar, atalarının yaptığı gibi bugün de tarlalarını şaduf'larla sulamaktadır.

(*) Tahıl: Buğday, arpa, yulaf, çavdar, mısır, pirinç gibi ürünlerin genel adı.

(**) Ziggurat: Babil ve Asur'da ehram biçiminde yapılmış ve tepesinde tapınak bulunan yüksek yapı.

(***) "Shaduf" -Şaduf-: Uçlarından birine kova bağlanmış bir sırıktan oluşan daha çok Nil nehri kenarında tarlaları sulamakta kullanılan su çekme aracı.

dünya öykülerinden örnekler

Yazan: GIOVANNI PAPINI

ÇOCUĞUN EKMEĞİ

Çizen: NİYAZİ YOLTAŞ

BU MAKSATLA KÖYLÜNÜN BİRİNDEN ESKİ ELBİSELER SATIN ALIP GİYİNDİM. GÖRÜNÜŞÜM PERİŞANDI VE TAM BİR SEFİL GİBİ OLMUŞTUM.

İTALYANCA BİLMİYORDUM CEBİMDEKİ BİRKAÇ LİRET İLE TOSKANA VADİLERİNE DALDIM VE RASGELE DOLAŞMAYA BAŞLADIM VADİNİN GÜZELLİĞİ OLAĞANÜSTÜ İDİ...

BAZEN BİR ŞATO KALINTISI, YA DA ONARILMIŞ BİR ORTAÇAĞ KULÜBESİ...

BAZEN DE ŞAŞKIN ÇOCUKLARIN KAPISINDAN ÇIKTIĞI ESKİ BİR EV...

ÇAMLAR ARASINDA BİR MANASTIR; KAPISI ÖRTÜLÜ BİR KİLİSE...

.. HER YANDA BEYAZ İNEKLER, KOYUNLARLA KUZULAR VE SARI BİR PAÇAVRAYLA SAÇLARINI ÖRTMÜŞ ÇOBAN KIZLARI.

YOL BOYUNCA KÖYLERDEN EKMEK ALDIM, ÇEŞMELERDEN SU İÇTİM, AĞAÇLARDAN YEMİŞ TOPLAYIP YEDİM... OT YIĞINLARININ GÖLGESİNDE UYUDUM.

BİR GÜN TARLA ORTASINDA MOLA VERMİŞ ORAKÇILARLA BERABER YEMEK YEDİM. BANA ÇORBA, SALATA VE DOMATES İKRAM ETTİLER...

ARALARINDA KONUŞAN KÖYLÜ KADINLARI, HALİME ACIYAN GÖZLERLE BAKIYORLARDI...

BIR BAŞKA GÜN ORMANDA DAL KESEN İHTİYAR BİR ADAMLA SAATLERCE BAŞBAŞA KALDIK. GENÇLİĞİNDE AMERİKADAYMIŞ. AKLINDA BİRKAÇ KELİME İNGİLİZCE KALMIŞ.

BENİ HERHALDE AMERİKA'DAN KAÇMIŞ BİR KATİL ZANNETTİ, AMA GENE DE CANAYAKIN DAVRANDI.

...AKŞAMA DOĞRU BİR ÇEŞMENİN KENARINA OTURMUŞ BİR KIZ ÇOCUĞUNA RASLADIM...

FAKAT EN ÇOK ETKİLENDİĞİM KARŞILAŞMA KÜÇÜK BİR KIZLA OLDU. YİRMİDÖRT SAATTEN BERİ AÇTIM, HİÇ EKMEĞİM KALMAMIŞTI. EVLERDEN İSTEMEYE DE UTANMIŞTIM. ÖYLECE YORGUN VE AÇLIKTAN BİTKİN BİR HALDE YÜRÜYORDUM..

ONİKİ ONÜÇ YAŞLARINDA VARDI. GÜNEŞLE YALDIZLI YÜZÜNDE İKİ YEŞİL GÖZ PARLIYORDU. BAŞINDA KIVIRCIK, SİYAH SAÇLAR DALGALANIYORDU.

BENİ GÖRÜR GÖRMEZ KORKTU VE YERİNDEN KALKTI...

ÜRKÜTMEMEK İÇİN BİRAZ İLERDEKİ BİR KÖYÜN ÜSTÜNE OTURDUM. ÇOCUĞA GÜVEN SELMİŞTİ. FAKAT GÖZLERİ BENDEN AYIRMIYORDU. ÜZERİNDE GERÇEKTEN DE FENA GİYİNMİŞ TAM BİR SERSERİ HALİ VARDI.

ONBEŞ DAKİKA GEÇTİKTEN SONRA, KİMBİLİR HANGİ ESİNLE KÜÇÜK ÇIKININDAN BİR PARÇA SİYAH EKMEK ÇIKARDI.

YANIMA GELİP, UTANGAÇ BİR GÜLÜMSEYİŞLE EKMEĞİ BANA UZATARAK BİRKAÇ KELİME MIRILDANDI. AÇ OLDUĞUMU ANLAMIŞTI...

DİLİMİN DÖNDÜĞÜNCE TEŞEKKÜR ETTİM, SONRA İŞTAHLA SİYAH EKMEĞİ DİŞLEDİM...

VE ASLA HİÇBİR ZİYAFETİN, HİÇBİR ŞATAFATLI SOFRADAKİ YEMEKLERİN LEZZETİ, BANA BU SİYAH EKMEK PARÇASINDAKİ KADAR ZENGİN VE TATLI GELMEDİ...
SAKIN İNSANIN ASIL GIDASI BU OLMASIN? VE GERÇEK HAYATI DA BU?..

(BİTTİ)

EL BECERİLERİ

Karton Kutudan Bir At

GEREKLİ MALZEME:

Büyücek bir karton kutu
(Yaklaşık 90 cm x 60 cm x 45 cm boyutlarında)
Kalın karton
(30 cm x 45 cm boyutunda)
Sicim
Yün
Yapıştırıcı
Makas
Renkli boyalar

Not: Karton kutunun boyutları burada verilenden değişik olabilir. Burada anlatılanları uygularken, kendi kutunuzun boyutlarını gözönünde tutun.

1. Karton kutunun kapaklarını kesin ya da içe doğru kıvırarak yapıştırın.

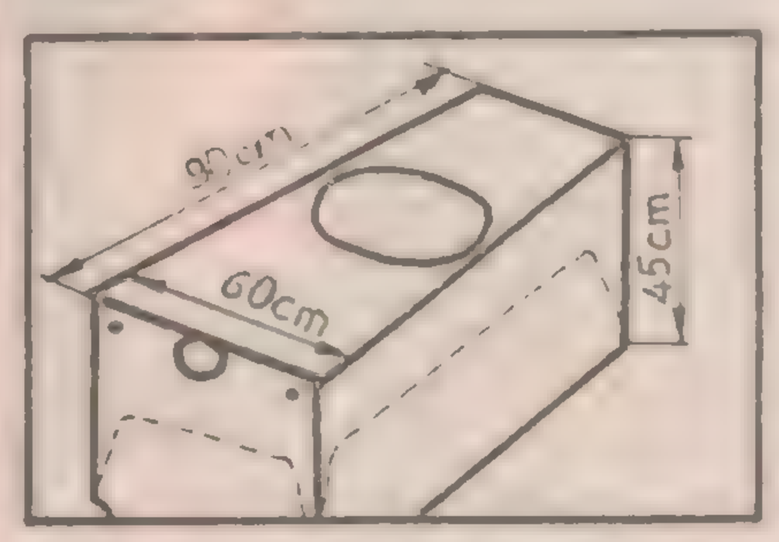

2. Karton tabakasının üzerine şöyle bir at başı ve boynu çizin.

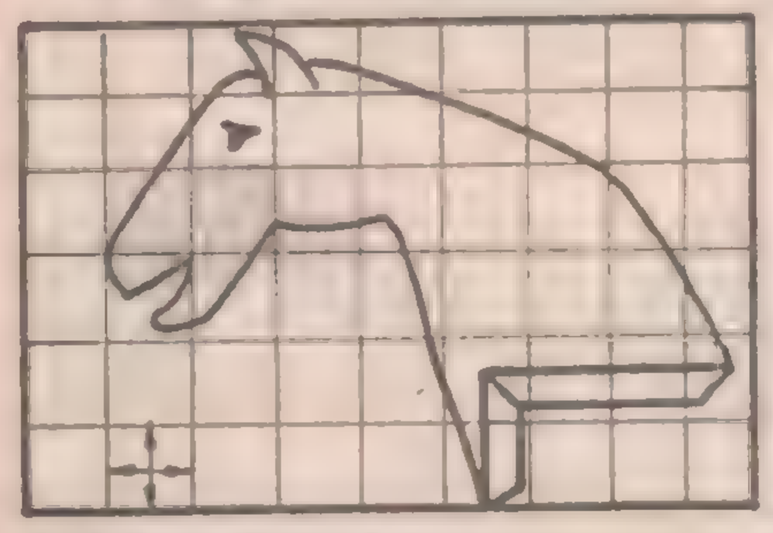

3. Kestiğiniz at başını çizimde gördüğünüz gibi karton kutuya geçirin.

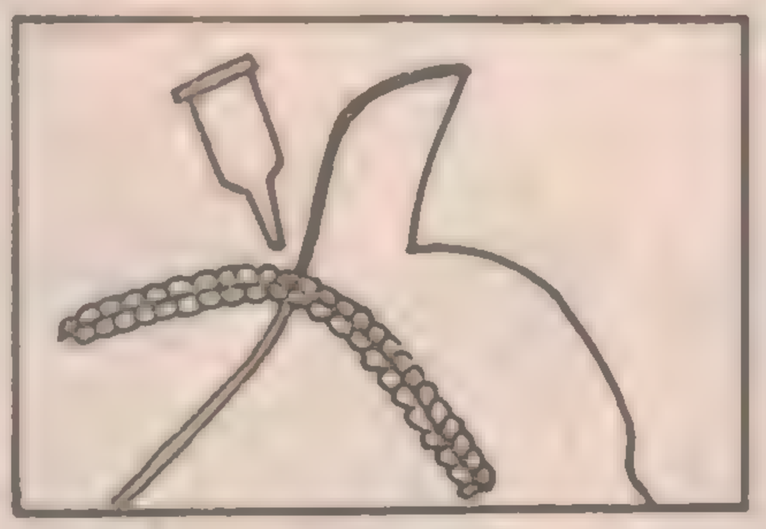

4. Yirmişer santimetrelik parçalar halinde yünü kesip atın boynuna yapıştırın.

5. Atın yelesi tamamlanana dek yünleri yapıştırmayı sürdürün.

6. Bu defa yünden otuzar santimetrelik parçalar keserek, kutunun arka tarafına açacağınız bir delikten içeriye sokun ve iç tarafta düğümleyin.

7. Sicimden 2,70 m 'lik bir parça keserek, kutunun önündeki ve arkasındaki deliklerden geçirerek uçlarını düğümleyin.

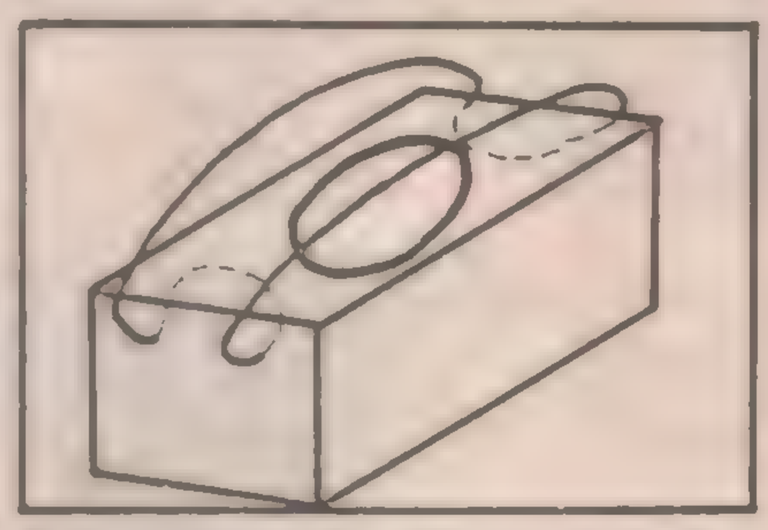

8. Sonra da atınızı donatın; üzerine bazı resimler yapın. Artık atınızı belinize geçirip, sicimleri omuzunuza yerleştirebilirsiniz.

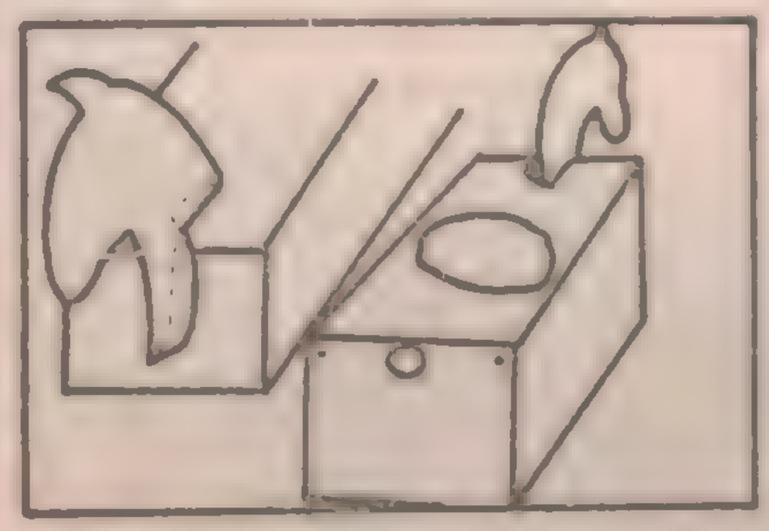

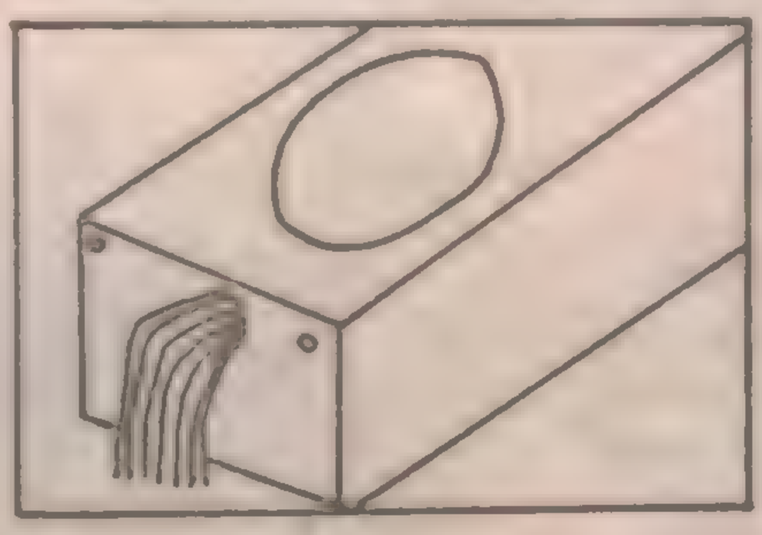

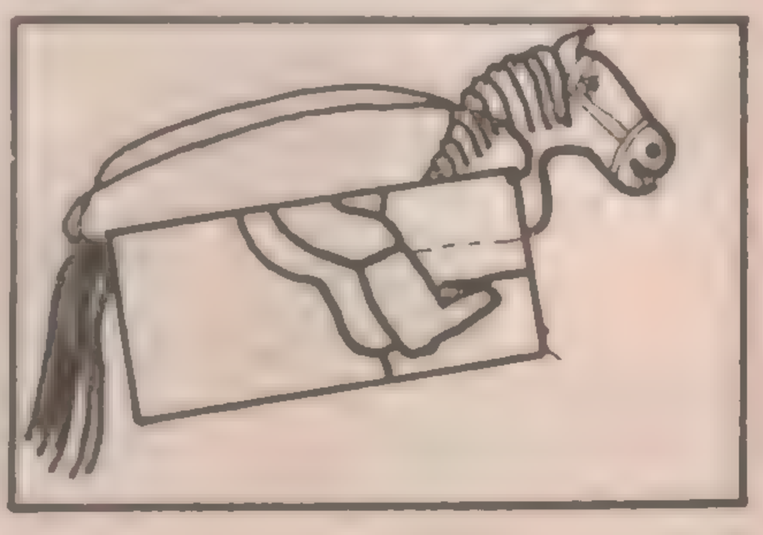

Pul

Kemal Aziz VERSAN

MLADOST 84

Türkiye Filâteli Derneki Federasyonu, üyesi bulunduğu Uluslararası Filâteli Federasyonu FİP himayesinde, 1984 yılında Bulgaristan'ın Plevne kentinde SEKİZİNCİ GENÇLİK PUL YARIŞMASI "MLADOST 84"e katılacak.

Bu yarışmaya ülkemizden çeşitli derneklere bağlı 27 genç yarışmacının katılacağı kesinleşmiştir.

İki yılda bir yapılan bu yarışma, bütün dünya gençleri için büyük önem taşımaktadır. Bu yarışmaya 12-21 yaş (21 dahil) gençler katılabilmektedir.

1983 YILI PUL EMİSYONLARI VE BU EMİSYONLAR İLE İLGİLİ ÖZEL DAMGALAR

1. 12 Ocak 1983: Aile Plânlaması ve Ana Çocuk Sağlığı. İki pul. Değeri 45 lira.

2. 26 Ocak 1983: Gümrük İşbirliği Konseyi'nin 30. Kuruluş Yılı. Bir pul. Değeri 45 lira.

3. 27 Ocak 1983: Anayasa 82. İki pul. Değeri 40 lira.

4. 13 Şubat 1983: Richard Wagner'in Ölümünün 100. Yılı. Artılı bir pul. Değeri 30 + 5 lira.

5. 16 Mart 1983. Telgrafçı Manastırlı Hamdi Bey. Bir pul. Değeri 35 lira.

6. 5 Mayıs 1983: Europa (Cept). İki pul. Değeri 150 lira.

7. 16 Mayıs 1983: Gençlik Haftası. Bir pul. Değeri 15 lira.

8. 20 Mayıs 1983: Türk Devlet Hava İşletmeciliğinin 50. Yılı. İki pul. Değeri 120 lira.

9. 22 Mayıs 1983: Avrupa Konseyi - 18. Sanat Sergisi. Dört pul. Değeri 170 lira.

10. 1 Haziran 1983: Avrupa Konseyi Kıyıların Korunması Kampanyası. Üç pul. Değeri 90 lira.

11. 8 Haziran 1983: Sürşarjlı Sürekli Posta Pulları. İki pul. Değeri 10 lira.

12. 15 Haziran 1983: Dünya Haberleşme Yılı Üç pul. Değeri 135 lira.

13. 22 Haziran 1983: ATATÜRK Portreli Sürekli Posta Pulları. Üç pul. Değeri 165 lira.

14. 4 Eylül 1983: Ağa Han Mimarlık Ödülü. Bir pul. Değeri 50 lira.

15. 14 Eylül 1983: Zararlı Böcekler. Artılı beş pul. Değeri 200 + 35 lira.

16. 22 Ekim 1983: İZMİR 83 Posta Pulları V. Ulusal Sergisi. Bir blok. Değeri 75 lira.

İzmir 83 V. Posta Pulları Ulusal Sergisi'nde KUMBARA Dergisi yanda resmi olan Vermey (gümüş altın kaplamalı) madalyayı kazanmıştır.

17. 29 Ekim 1983: Cumhuriyet'in Kuruluşunun 60. Yılı. İki pul. Değeri 65 lira.

18. 2 Kasım 1983: Antik Kentler. Bir pul. Değeri 50 lira.

19. 23 Kasım 1983: Resmi Posta Pulları. Altı pul. Değeri 350 lira.

20. 30 Kasım 1983: ATATÜRK Portreli Sürekli Posta Pulları. Üç pul. Değeri 170 lira.

Yukarıda sıralanan bütün pulların tedavüle çıkarıldığı tarihte ilk gün Özel ya da Özel tarih damgası kullanılmış ve bu emisyonlar için PTT tarafından birer ilk gün zarfı çıkarılmıştır. Zarfların pulsuz değerleri 20 liradır.

Diğer taraftan PTT, 1983 yılı içinde aşağıda yazılı posta kartlarını da çıkarmıştır.

1. Avrupa Konseyi Kıyıların Korunması Kampanyası nedeniyle aynı pul kompozisyonunu taşıyan üç adet posta kartı. Bunlar sırası ile: Ölüdeniz, Olimpos Dağı çevresi ve Kekova. Bu kartlar 1 Haziran 1983 tarihinde tedavüle çıkarılmıştır.

2. 29 Eylül 1983 günü üzerinde Gül, Lâle ve Karanfil çiçeklerin matbu resimlerini taşıyan üç posta kartı çıkarıldı. Gül ve Lâle resimli olan kartlar 10 liralıktır. Karanfil resmini taşıyan ise 35 lira krymetindedir.

Ayrıca 1983 yılında PTT ATATÜRK resimli pul baskılı zarflar da çıkardı. Bunlar sırasıyla:

1. 29 Haziran 1983 tarihinde 10 liralık iki zarf.

2. 6 Temmuz 1983 tarihinde iki adet değişik boyutta yeşil çerçeve içinde lâcivert ATATÜRK portresi bulunan zarflar.

3. 28 Eylül 1983 tarihinde iki adet değişik boyutta kırmızı çerçeve içinde lâcivert ATATÜRK portresi bulunan iki zarf. İki zarfın değeri 150 lira.

TÜRKİYE İŞ BANKASI
OCAK 1984
SİNEMA
PROGRAMI

TENTEN

İSTANBUL:
Bakırköy
Bakırköy Sineması

Kızıltoprak
Kent Sineması

Üsküdar
Sunar Sineması

ANKARA:
Bahçelievler
Arı Sineması

Kavaklıdere
Akün Sineması

İZMİR:
Konak Sineması

SİNDERELLA

ÇANKIRI:
Büyük Sinema

SİİRT:
Özgen Sineması

TRABZON:
Sümer Sineması

KARS:
Ordu Evi Sineması

GULLİVER

KAYSERİ:
Alemdar Sineması

GAZİANTEP:
Arı Sineması

LÜLEBURGAZ:
Belediye Sineması

GÜNLER:
Filmler, 7, 14, 21 ve 28 Ocak CUMARTESİ günleri oynatılacaktır. Sadece Ankara Kavaklıdere Akün Sineması'nda film gösterileri 1, 8, 15, 22 ve 29 Ocak PAZAR günleri yapılacaktır.

SAATLER:
İstanbul Bakırköy Sineması ile Kızıltoprak Kent Sineması'nda filmin başlama saati 9.30, Çankırı Büyük Sinema'da 10.30, öteki bütün sinemalarda 10.00'dur.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE

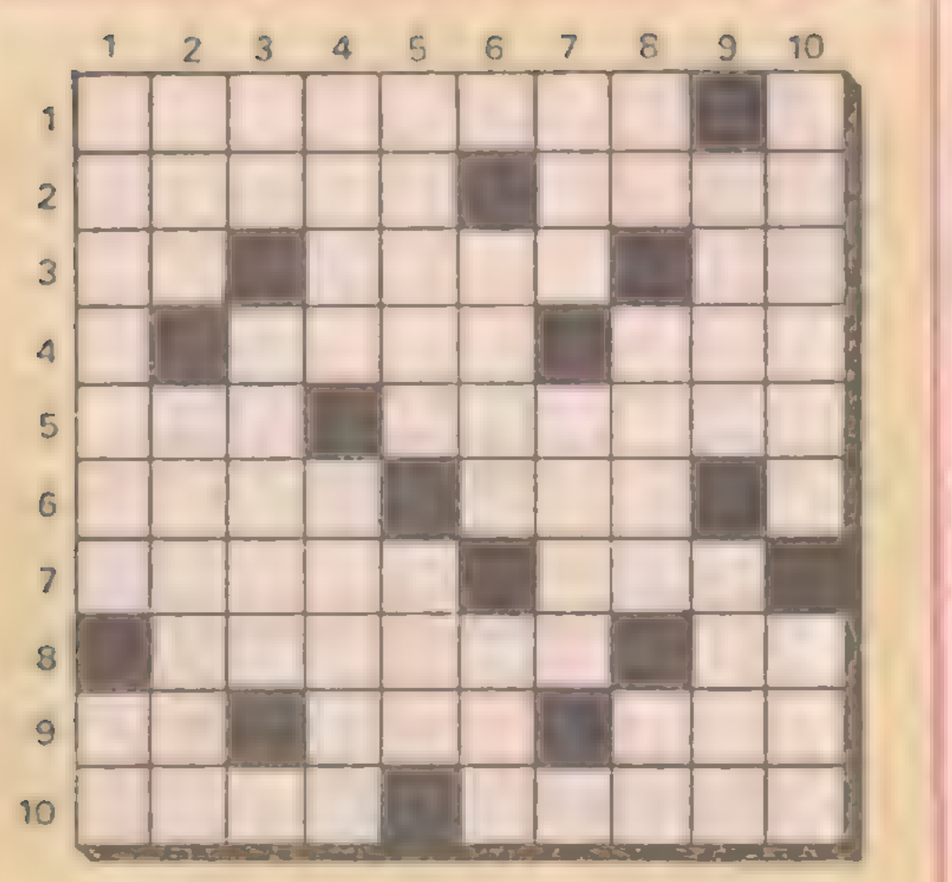

SOLDAN SAĞA: 1- Dört yılda bir gelen ve Şubat ayı yirmi dokuz gün çeken 366 günlük yıllara verilen ad, 2- Köpeğin arka ayakları üzerine dikilerek durması.. BAŞKAN ile eş anlamlı bir sözcük, 3- Dünya'nın uydusu.. Asya'da bir ülke.. Bir nota, 4- ZAYIF, CILIZ anlamında bir kelime.. Yumuşak bir toprak cinsi, 5- Tekil ikinci şahıs zamiri.. Güzel kokulu bir cins kavun, 6- Bir erkek adı.. Tad alma organımız, 7- Yakınında petrol yatakları bulunan bir dağımızın adı.. Havanın ve bir gazın içindeki su buharı, 8- Sofrada kullanılan sahan altlığı.. Şöhret, 9- Kuzuların çıkardığı ses.. Büyükçe.. ÜYE ile eş anlamlı bir sözcük, 10- Bir yarışın merhalelerinden (kısımlarından) her biri.. Şekerle kaynatılmış meyve.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Yüksek binalarda üst katlara eşya ve insan taşımaya yarayan aygıt.. Bir harfin okunuşu, 2- Demiryollarına döşenir.. Bir kimseyle birine gönderilen şey, 3- TÜRK LİRASI anlamındaki harfler.. Kansızlık hastalığının adı, 4- Sardunyagillerden, yaprakları güzel kokulu bir süs bitkisi.. Hıristiyanlıkta ve diğer bâzı dinlerde evlenmez din adamı, 5- Parmakları açık bir elde, baş ve serçe parmakların uçları arasındaki uzaklık.. Bir meyve, 6- Tarihte, Milâd'dan önceye âit bir devlet adı.. Biçimi (U) harfine benzeyen telli bir çalgı, 7- İnsan türünün belli başlı ve sürekli çeşitlerinden her biri.. Dişlerimizin bir tabakası, 8- Bir harfin okunuşu.. Bâzı top oyunlarında GOL ATILAN yer.. Yemek yeme gerekliğini duyan, 9- BİLİM ile eş anlamlı bir kelime.. Sanat ve bilim yapıtlarının korunduğu ve halka gösterildi[illegible] tunde ve onun zararın[illegible] bitkilere verilen ad.. A[illegible] demir.

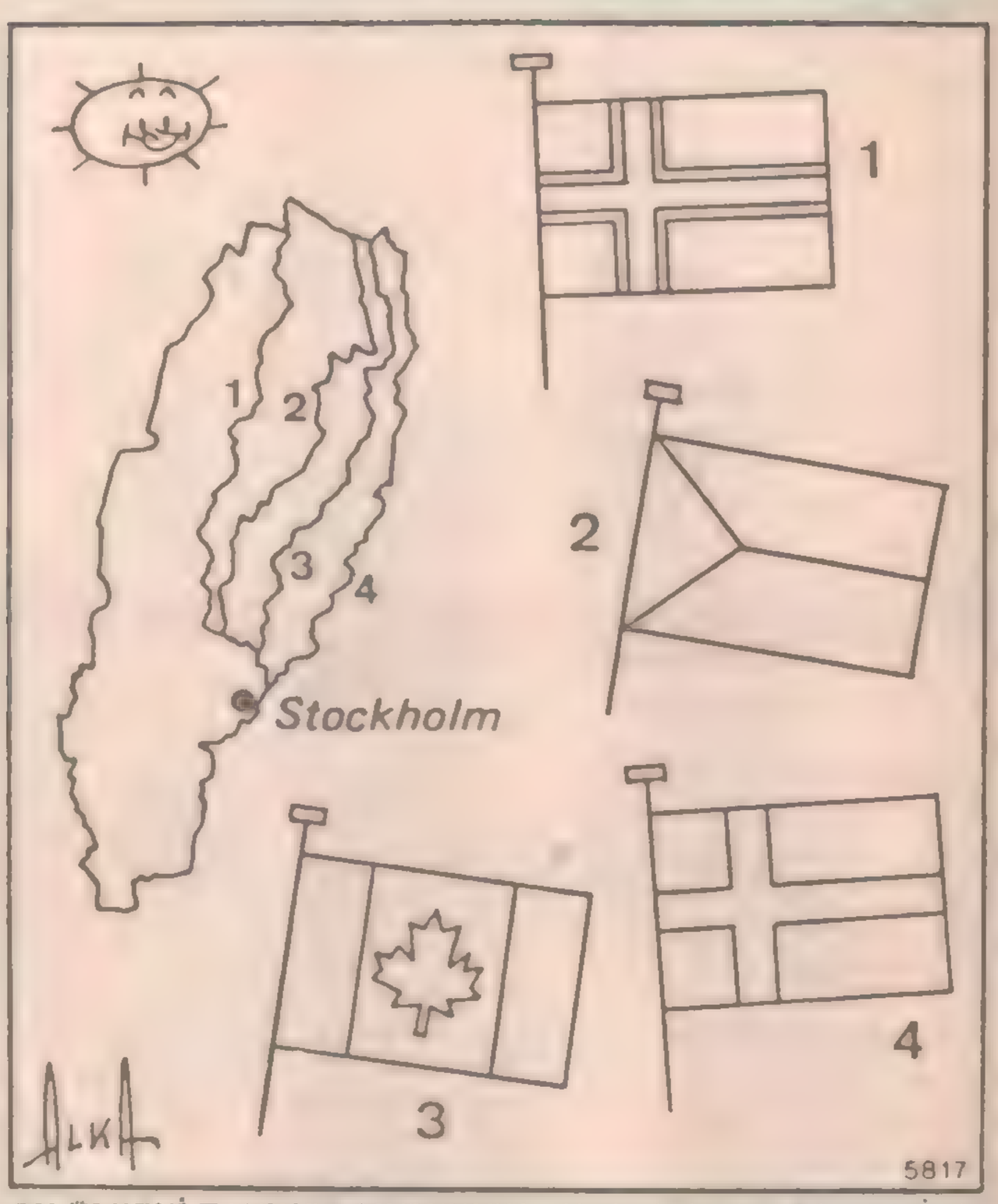

BU ÜLKEYİ TANIYOR MUSUNUZ?– Haritada başkenti işaretlenmiş ve adı yazılmış olan bu ülkeyi tanıyor musunuz? Doğu sınırı hangisidir? Bayrağını tanıdınız mı? Renkleri nedir?

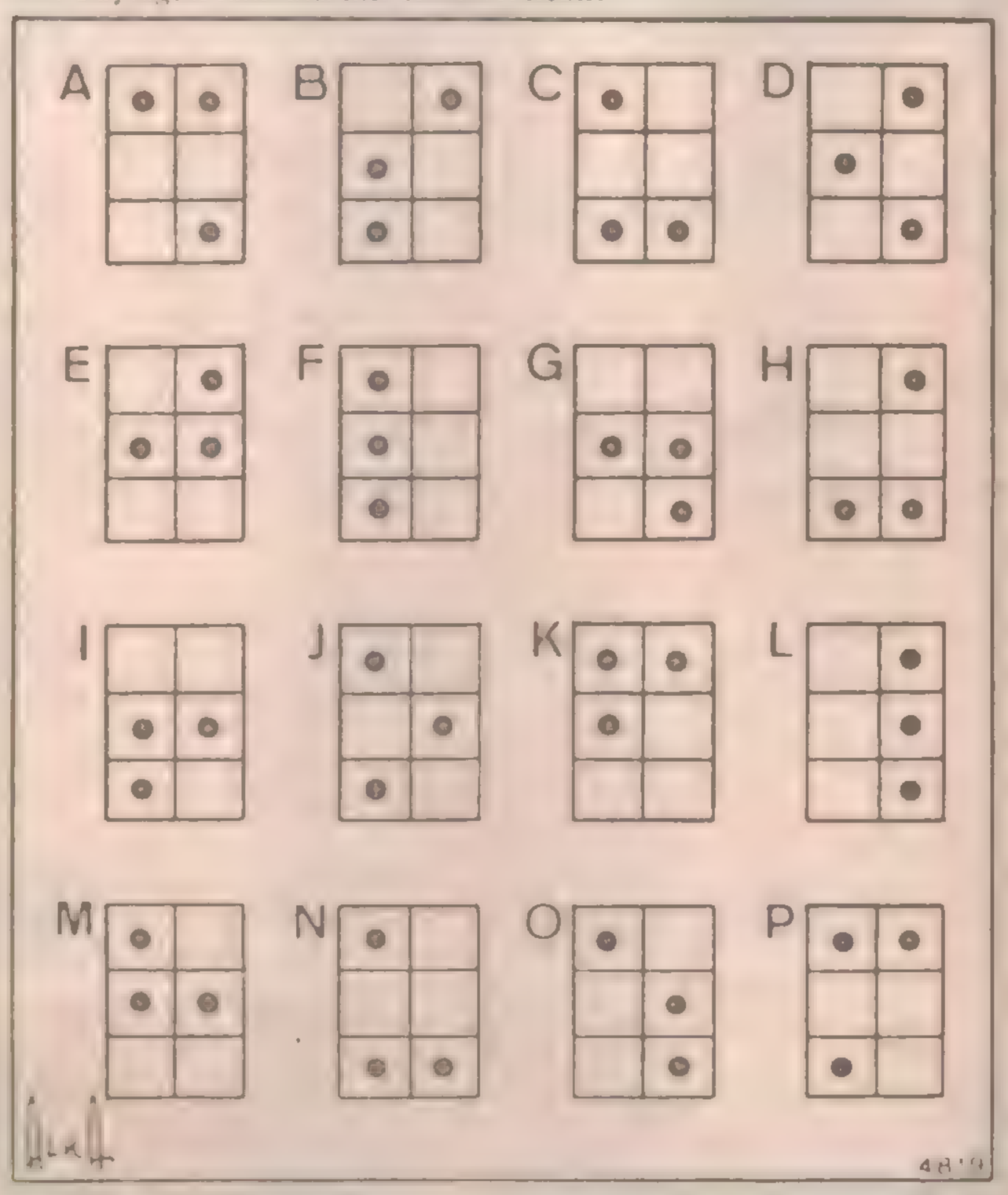

KARTLAR – Üzerinde noktalar olan yukardaki kartlar iki tanesi dışında birbirine benzemiyor. Birbirine benzeyen iki kartı bulabildiniz mi?

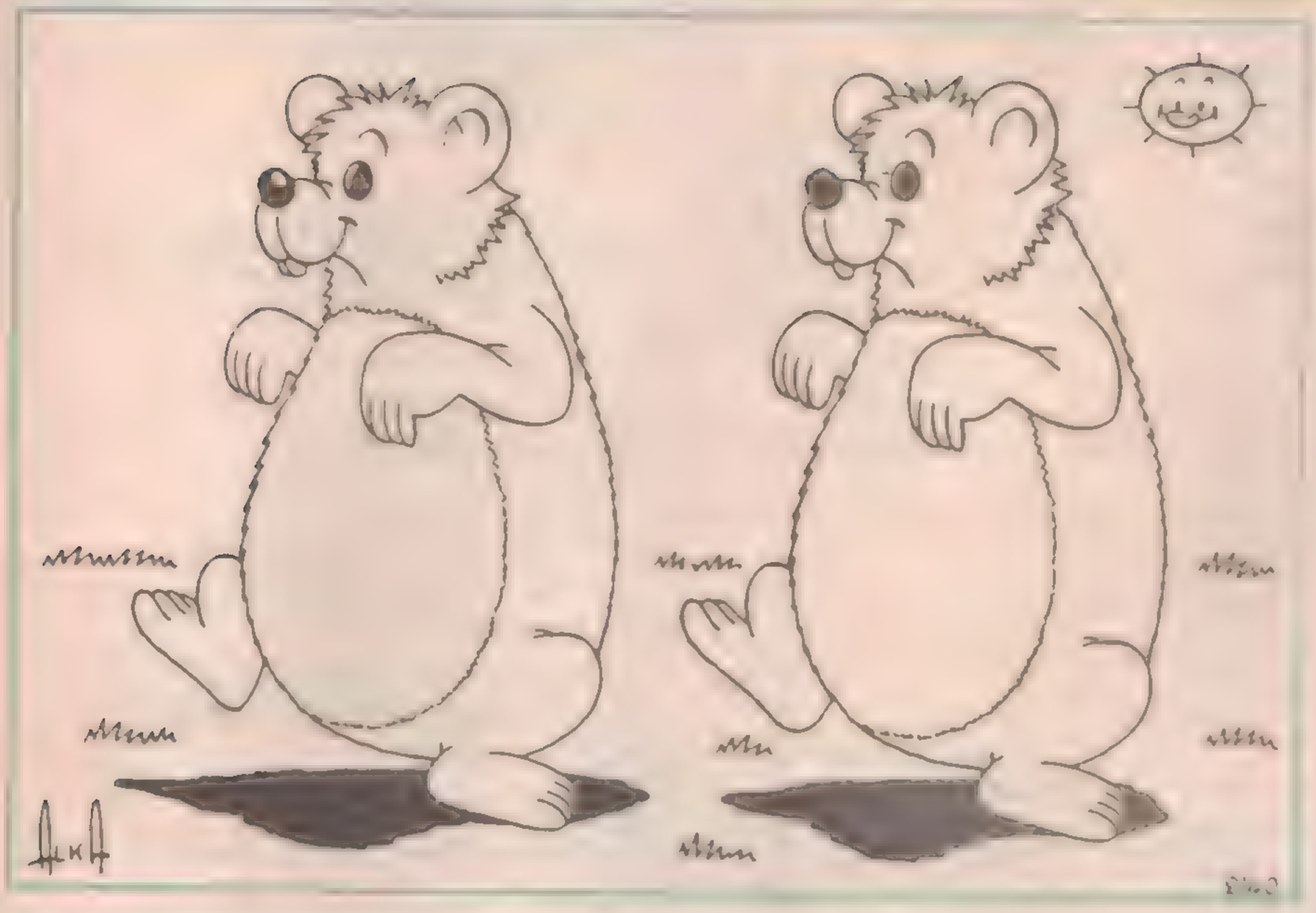

İKİ KUŞ – Yukarıdaki sekiz kare içinde dörder karcye bölünmüş biçimde iki kuş bulunuyor. Bu kuşların adlarını bulmak için küçük bir saydam kâğıda bir karedeki çizgileri aktarınız (karenin köşelerini işaretlemeyi unutmayın) ve bu resmi karelerin üstünde gezdirerek kuşu tamamlayınız. Birinci kuşu bulduktan sonra aynı yöntemle ikinci kuşu tamamlayınız.

İKİ AYI – Yandaki resimde iki ayı görüyorsunuz. Birbirine çok benziyor bu ayılar ama, aslında ikisi arasında 8 fark var. Farkları bulabilir misiniz?

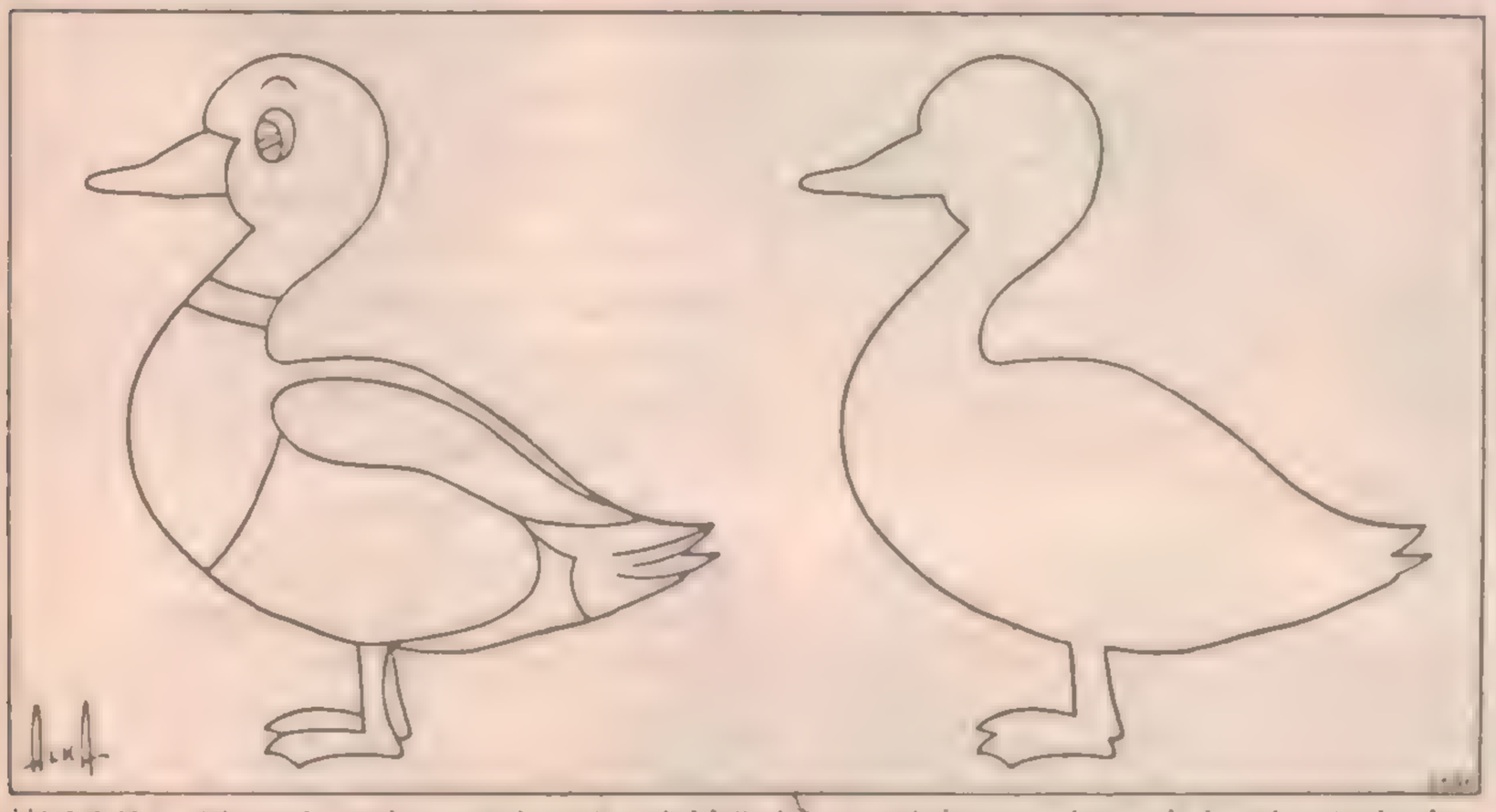

ÖRDEK – Biraz da resim yapalım. Sağdaki ördek resmini tamamlayarak, bir de güzelce boyayınız bakalım. Boyarken gerçeklere uymaya çalışınız.

Bilmeceler

Damdan düşer kırılmaz,
Suya düşer kırılır.

(LİQVİD)

MURAT ÇAKMAK/
Erzincan

Ne zaman cuma, perşembeden önce gelir?

(ALFABETİK SIRAYA GÖRE DİZİLDİĞİNDE)

ZUHAL DALAN/
Güney-Denizli

Küçük tatar, simit satar.

(MANTAR)

SERPİL ERCAN/Ankara

Ceketi yeşil
Gömleği kırmızı
Düğmeleri siyah.

(KARPUZ)

HULYA MUCAHİT/
Kulu-Konya

BAŞKALARI 29. SAYFADA

SİZİN SAYFANIZ

TÜRKİYEM

Canım, hayatım senindir.
Güzellikler içinde dolusun.
Yoktur eş sana,
Güzel Türkiyem.

Sana kurban olmuş,
Bu millet ve bu vatan.
Ama niye?
Seni canı kadar sevdiği için.

Seni yüceltmiş!
Büyütmüş ve sevmiş,
Seni büyük ülke yapmış.
Seni canı kadar sevdiği için.

MURAT ÇEMREK/
Konya

MEKTUBUM

Yürü mektubum yürü
Köyden haber al da gel
Bir idik iki olduk
Üç olduk mu sor da gel...

Bu mektup iyi mektup
Böyle mektup gene yaz
Tohumun çürük çıktı
Seneye gel, yine kaz...

TEKİN TATLI/
Chanteloup-Fransa

FIKRALAR

SÖZÜNDEN DÖNMEZMİŞ

Bir adam Nasrettin Hoca'ya,
- Hocam, kaç yaşındasın, diye sormuş.
- Kırk beş, demiş Hoca.
- Hocam, ama nasıl olur? On yıl önce gene sormuştum; o zaman da kırk beş demiştin!
- Ben erkek adamım, sözümden dönmem, demiş Hoca!

ŞEHRİBAN KÖYBAŞI/
Rheda-Batı Almanya

TANRI'NIN EVİ

Şunun bunun evinde yatmaya alışmış biri, bir akşam üzeri Hoca'nın kapısını çalar. Hoca pencereden bakar, seslenir:
- Kim o?
- Benim Hoca, Tanrı misafiri.

Hoca iyi tanıdığı bu yüzsüzü başından savmak için kapıya iner.
- Gel arkamdan, der.

Karşı sıradaki caminin önüne geldikleri zaman, Hoca:
- Hazret, sen yanlış kapı çaldın. Bak, Tanrı'nın evi orası. Madem ki Tanrı misafirisin, buyur!.. Tanrı'nın evinde dilediğince kal, der.

SEVİNÇ KAVCIOĞLU/Bayburt

TARZAN

Küçük Hasan bir gün annesine şöyle dedi:
- Anne, ben Tarzan'dan daha kuvvetliyim.

Annesi, nedenini sorunca da:
- Bak, ben karnıma vurunca bağırmıyorum, oysa Tarzan karnına vurunca bağırıyor.

YILMAZ AHMET/
Pforzheim-Batı Almanya

UÇURTMA
HANİFE YENİLMEZ/Turgutlu-Manisa

MEKTUP ARKADAŞI

Genel Konularda

HÜLYA GÜDECİ (16)
Schmied. Str 12
5120 Herzogenrath 8
BATI ALMANYA

SELMA DEMİR (14)
Karadon Memur Sitesi
Sümbül Sok. No. 4603
Karadon/Kilimli-ZONGULDAK

ÖZLEM TOLUN (12)
Koca Cami Mah., Akın Cad. No: 16
Burhaniye-BALIKESİR

ŞÖHRET KARAGÖZ (Orta II)
Gürçeşme Cad. No. 190/A
Gürçeşme-İZMİR

ÖZDEN TALAY (13)
ÖZNUR TALAY (9)
Vahit Talay eliyle
Çay Fabrikası
HOPA

YEŞİM ÖZDEMİR (13)
Kıbrıs Cad. Uğurlu Sok. 16/6
Kurtuluş-ANKARA

NEZAHAT GÖKÇE (13)
Okmeydanı Mah.
Kasımpatı Sok. No. 30
KÜTAHYA

ÇİĞDEM KÜÇÜKOBA (13)
Selimiye Mah. 16. Sok. No.7
Altınova-AYVALIK

SEVİNÇ KAVCIOĞLU (13)
Bayburt Ortaokulu, 3-A (696)
BAYBURT

CEMİL ÇİLLER (15)
Yeni Mah. 996. Sokak, No.47
MERSİN

Genel ve Kartpostal Konularında

NURAN KARACA (15)
Kobmargerade-28-A
7000 Fredericia-DANİMARKA

Almanca Yazışma

MUSTAFA ÖZGÜR SİMSAR (12)
4690 Herne 2
Hütten Str. 23
BATI ALMANYA

İngilizce Yazışma

KÖKSAL AĞAÇKAK (16)
D.S.İ. 19. Bölge Md. Lojmanları
B-Blok, Kat. 2 - No. 3
SİVAS

NİLÜFER YAŞKAN (16)
Meşrutiyet Mah. Yeniyol Sok. 75/E
ZONGULDAK

GARİP ama GERÇEK

Derleyen: ADLİ MORAN

Çizen: MUSTAFA DELİOĞLU

YANITLAR

DENEKTAŞI

1. İsveç, 2. Hamsi, 3. Kanada, 4. İsmail Dümbüllü, 5. Yaşar, 6. Doğan Avcıoğlu, 7. Karacadağ, 8. Azra Erhat, 9. İglu, 10. Budunbilim - Etnoloji.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Artık yıl, 2- salta, reis, 3- Ay, Irak, la, 4- arık, kil, 5- sen, şamama, 6- Ömer, dil, 7- Raman, nem, 8- nihale, ün, 9- me, iri, aza, 10- etap, reçel.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Asansör, me, 2- ray, emanet, 3- TL, anemi, 4- ıtır, rahip, 5- karış, nar, 6- Akad, lir, 7- ırk, mine, 8- le, kale, aç, 9- ilim, müze, 10- asalak, nal.

İKİ KUŞ

1, 4, 6 ve 7 No.lu karelerdeki çizgilerin birleşiminden ortaya bir HOROZ çıkıyor. 2, 3, 5 ve 8 No.lu karelerdeki çizgilerin birleşiminden ise bir AKBABA oluşuyor.

İKİ AYI

Birinci ayıya göre sağdaki ayıdaki değişiklikler şunlar: 1. Kulağında çizgi yok, 2. Burnundaki parlaklık daha küçük, 3. Gözünde beyaz çizgi yok, 4. İki diş yerine bir dişi var, 5. Ensesindeki tüyleri daha bol ve uzun, 6. Sağ ayağında bir parmak eksik, 7. Sağ ayağı daha büyük, 8. Gölgesi birinci ayının gölgesine göre daha küçük.

BU ÜLKEYİ TANIYOR MUSUNUZ?

Kuşkusuz bu ülkenin İsveç olduğunu biliyordunuz. Doğudaki sınırı 2 No.-dur. Bayrağı 4 No.lu olan, renkleri ise mavi üzerine sarı haç.

KARTLAR

Kartlar ilk bakışta değişik gibi geliyor, fakat C ve N kartlarında noktaların aynı yerde olduğunu kuşkusuz siz de farkettiniz değil mi?

GENEL YETENEK TESTİ

Yanıt Anahtarı:

1/C, 2/A, 3/D, 4/B, 5/A, 6/B, 7/C, 8/D, 9/B, 10/D, 11/A, 12/B, 13/C, 14/D, 15/A, 16/B, 17/D, 18/A, 19/C, 20/A, 21/B.

SPOR

TÜRK FUTBOLU 60 YAŞINDA

Nurhan AYDIN

Acı, tatlı anılarla dolu olarak A Milli Futbol Takımımız, sahaya ilk çıktığı 1923 yılından bu yana 60 yılını doldurdu.

Büyük Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni açıklamasından üç gün önce ay-yıldızlı onbir 26 Ekim 1923'te Taksim Stadı'nda Romanya'nın karşısına çıkıyordu.

Bugün İnönü Gezisi olarak anılan tarihi Taksim Stadı, bu ilk milli müsabakamızda kale direklerinin arkalarına kadar tıklım tıklım dolmuştu.

O günlerde futbol şimdiki aşamaya erişemediğinden orta hakem Çekoslovak Cratki, maçı günlük giysileriyle yönetmişti.

Türk Milli Futbol Takımı bu karşılaşmaya şu onbirle başlamıştı:

Nedim (Altınordu-İst)- Hasan Kâmil (F.B.- Kaptan), Cafer (F.B.), İsmet (F.B.), Nihat (G.S.), B. Fevzi (Altınordu-İst.), Emin (Altınordu-İst.), Alâeddin (F.B.), Zeki Rıza (F.B.), Sabih (F.B.), Bedri (F.B.).

Müsabakanın 32. dakikasında sakatlanan Bedri'nin yerine Kelle İbrahim (Altınordu-İst.) oyuna alınmıştı.

Türk Milli Takımı'na ilk golü 32. dakikada Zeki Rıza kazandırmış, yine aynı oyuncu 50. dakikada Türkiye'nin ikinci golünü de atmış ve takımımız Romanya'nın iki sayısını önleyemeyince bu ilk maçından 2-2 berabere ayrılmıştı.

Milli Futbol Takımımız, 60 yıllık tarihi boyunca, 1951 yılına kadar amatör, bu tarihten sonra da profesyonel futbolculardan kurulu kadrolarla maçlarını sürdürmüştür.

23 Ekim 1923'ten 23 Ekim 1983 tarihine kadar 211 karşılaşma yapan Milli Takımımız, 64 galibiyet, 104 yenilgi almış, 43 maçında da berabere kalmıştır. Türk Milli Takımı attığı 261 gole karşılık, 386 gol yemiştir.

Milli Takımımız, 211 maçın 113 tanesini yurt dışında, 98 tanesini de yurt içinde oynamıştır. Yurt içinde 39 galibiyet, 22 beraberlik, 37 yenilgi alan takımımız, 135 gol atmış, 122 gol yemiştir. Yurt dışında ise 113 maçta 25 galibiyet, 21 beraberlik, 67 mağlubiyet almış, yediği 264 gole 126 golle cevap vermiştir.

Milli Takımımızda gol krallığı ünvanını 21 golle Fenerbahçeli Lefter Küçükandonyadis elinde bulundurmaktadır. Bir milli maçta en çok gol atan futbolcumuz ise Fenerbahçeli Zeki Rıza Sporel'dir. Bu futbolcumuz, 1924 yılında Finlandiya'yı 4-2 yendiğimiz maçın tüm gollerini atmıştır. Galatasaraylı Turgay Şeren ise Milli Takımımızın başında 35 kez sahaya kaptan çıkarak bir rekor kırmıştır.

Ay-yıldızlı formayı 50 kez giyen ilk futbolcumuz Fenerbahçeli Lefter Küçükandonyadis olmuş, bu futbolcunun rekorunu bir maç fazlası ile daha sonra Turgay Şeren kırmıştır. Sonraki yıllarda Beşiktaşlı Faruk Karadoğan, Eskişehirsporlu İsmail Arca, Fenerbahçeli Cemil Turan ve Galatasaraylı Fatih Terim 50 milli maçlık barajı aşmışlardır. Şu anda 56 milli maçla en fazla formayı giyen futbolcumuz Fatih Terim'dir.

İlk milli maçımızda ilk golü Zeki Rıza (Sporel) 32. dakikada Romanya kalesi ağlarına gönderiyordu.

İlk milli maçımızda Türk futbolcuları Romanya kalesini sıkıştırıyor. Çek hakem maçı günlük giysileriyle yönetiyor.

Zehra ablam ve BEN

KARDAN ADAM

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

O kadar çok kar yağmıştı ki anlatamam. Hiç bu kadar çok kar yağmamıştı yaşantım boyunca. Zehra ablam, bunun bir anlamı yok ki, diyor ama benim için bir anlamı var işte. Bugüne dek bu kadar çok kar görmemiştim. Ve şimdi gördüm.

-"Kardan adam yapalım," dedi Zehra ablam.

-"Kardan adam yapalım," dedim ben de.

-"Önce ben söyledim," dedi Zehra ablam.

-"Kavga istemiyorum!" diye annem içerden seslendi. "Her ikiniz de kardan adam yapmak istiyorsunuz, haydi sıkıca giyinin ve çıkın dışarı."

Acele giyinmeye başladık. Lastik çizme, yün külah, yün eldiven, rüzgar ceketi ve de yün atkı.

Zehra ablam küçük bir kartopu yaptı ve iki eli arasında sıktı iyice.

-"Küçük kardan adam yapmayalım," dedim.

-"Küçük olmayacak, büyük olacak," dedi.

-"Ama elindeki top küçük..." diyecek oldum.

-"Bekle, göreceksin!"

Ve başladı küçük kartopunu karın üzerinde yuvarlamaya. Kartopu yuvarlandıkça giderek büyüdü, daha da büyüdü.

-"Nasılmış?" diyerek bana baktı Zehra ablam.

Ne diyebilirdim ki? Herşeyi de nerden öğrenmiş bu Zehra ablam?

Koskocaman bir top oluvermişti o küçük kartopu. Bu koskocaman topu Zehra ablam iyice yerleştirdi. Sonra başladı gene bir kartopunu yuvarlamaya. Bu kez daha küçük bir top yaptı, onu da öteki topun üzerine yerleştirdi.

-"Bu da kafası," dedi.

-"Ben de kardan adam yapmak istiyorum," dedim.

-"Sen de kollarını yap," dedi Zehra ablam.

Ama bir türlü yapamadım. Yeniden denedim. Zehra ablam yan gözle bana baktı ve:

-"Fehmi, en başta yaptığın kartopu, çok sert olacak," dedi. "Sert olmazsa, kar tutmaz, kırılır, dökülür."

Yeniden denedim dediği gibi ve gerçekten de oldu.

-"Başına bir şapka gerek," dedi Zehra ablam.

Kardan adama ben de yardımcı olmak istiyordum, bu kardan adam ikimizin kardan adamı olsun istiyordum.

-"Ben bulurum bir şapka," diyerek eve doğru koştum.

-"Anne, babamın şapkasını verir misin?"

-"Babanın şapkasını mı? Ne yapacaksınız?"

-"Kardan adama giydireceğiz," diye yanıt verdim.

-"Öyle saçma şey olmaz, ondan sonra dışarda unutursunuz, babanız da kıyameti kopartır."

-"Hayır, unutmayız, gerçekten içeri girerken alırız başından şapkayı," diye başladım yalvarmaya.

Annem ben yalvarınca hiç dayanamaz ve sonunda verdi ve ben de sevinçle Zehra ablama götürdüm şapkayı. Kardan adama biraz küçük geldi ama olsun, mahalledeki öteki kardan adamların hiç birinde böyle sahici şapka yoktu.

-"Boynuna atkı gerek," dedi Zehra ablam. "Evden getir bir şey, ben de o ara göz yerlerine taş arayacağım."

Hemen eve koştum.

-"Bu atkıyı alabilir miyim anne?"

-"Ne için?"

-"Kardan adam için."

-"Bıktım sizin kardan adamınızdan ama haydi al ve git başımdan."

Kardan adamın boynuna Zehra ablam atkıyı dolayınca, daha da güzel oldu.

-"Burun için irice bir havuç gerek," dedi Zehra ablam.

Koştum eve.

-"Anne, evde havuç var mı?"

-"Var evladım, şimdi temizler veririm iki tane. Havuçta bol vitamin vardır, büyümenize yardımcı olur."

-"Acelem var, yıkama havucu!"

-"Neden? Yıkanmadan yenmez ki!"

-"Kardan adama burun olacak," dedim ve koşarak çıktım.

ELİF

melike SÖNMEZ
ismail GÜLGEÇ

ELİF YAVRUM SENİNLE KONUŞMAK İSTİYORUZ.

BİLİYORSUN, SEN BİZİM BİRİCİK KIZIMIZSIN.

VE SENİ ÇOK SEVDİĞİMİZİ DE BİLİYORSUN DEĞİL Mİ?

EVET BEN DE SİZİ SEVİYORUM

SANA BİR HABERİMİZ VAR.

?

EVİMİZE YENİ BİR KARDEŞ GELECEK.

KARDEŞ Mİ?

ŞEY, ONU LEYLEK GETİRECEK.

LEYLEK Mİ?..

TABİİ, TIPKI SENİ GETİRDİĞİ GİBİ...

BENİ GETİRDİĞİ GİBİ Mİ?

AMA SEN YİNE BİZİM BİRİCİK KIZIMIZ OLARAK KALACAKSIN.

ÜZÜLMESİNLER DİYE SESİMİ ÇIKARMADIM. HİÇ BU ZAMANDA LEYLEK MASALINA İNANAN ÇOCUK OLUR MU?.. BAZEN BENİM APTAL BİR ÇOCUK GİBİ DAVRANMAM ANNEMLE, BABAMI SEVİNDİRİYOR. HAH, HAH, HAHHH!..